KV. NEW YORK, GÄRDET NATURVÄRDESINVENTERING

Naturvärdesinventering (NVI) enligt SIS 199000:2023, med tillägg klass 4, samt skyddsvärda träd

Inkom till Stockholms stadsbyggnadskontor - 2024-10-31, Dnr 2023-15014

31 oktober 2024
Slutversion

EKOLOGI GRUPPEN

Inkom till Stockholms stadsbyggnadskontor - 2024-10-31, Dnr 2023-15014

BESTÄLLARE
Wåhlin Fastigheter
Beställarens kontaktperson: Joakim Ångström
Adress: Anderstorpsvägen 4, 171 51 Solna
Telefon: 08-514 935 00

UTFÖRANDE ORGANISATION
Ekologigruppen AB (organisationsnummer: 556342-2285)
Ekologigruppens kontaktperson: Ulrika Hamrén
Adress huvudkontor: Åsögatan 121, 116 24 Stockholm
Telefon: 08-525 201 00
www.ekologigruppen.se

UPPDRAGET
Titel: Kv. New York, Gärdet Naturvärdesinventering
Slutversion: 31 oktober 2024
Rapporten bör citeras: Ekologigruppen 2024. Kv. New York, Gärdet Naturvärdesinventering
Uppdragsansvarig: Ulrika Hamrén
Fältinventering: Maya Edlund
Rapport: Maya Edlund, Ulrika Hamrén
GIS och kartor: Maya Edlund
Intern granskning av rapport: Ulrika Hamrén 2024-10-10
Foton (om inget annat anges): © Maya Edlund
Internt projektnummer: 10735
Bild på framsidan från området

EKOLOGI GRUPPEN

Inkom till Stockholms stadsbyggnadskontor - 2024-10-31, Dnr 2023-15014

Innehåll

Sammanfattning 3

Bakgrund och syfte 4

Omfattning och avgränsningar 5

Metod 6

NVI – grundutförande 6

Allmän områdesbeskrivning 7

Landskapsområden 7

Vattensystem 8

Naturvårdsstatus och övriga utpekanden 9

Naturvärdesbiotoper 10

Högt naturvärde – naturvärdesklass 2 11

Påtagligt naturvärde – naturvärdesklass 3 12

Ej naturvärde 13

Värdearter 14

Skyddade arter 17

Rödlistade arter 18

Invasiva främmande arter 18

Naturvärdesträd 19

Metodik 19

Resultat 20

Generellt biotopskydd 21

Känslighet & hänsyn 22

Generella hänsynsåtgärder träd 23

Habitatnätverk och grön infrastruktur 25

Grön infrastruktur 25

Förslag till ytterligare utredningar 28

Referenser 29

Bilaga 1
Katalog med naturvärdesbiotoper

Inkom till Stockholms stadsbyggnadskontor - 2024-10-31, Dnr 2023-15014

Bilaga 2
Artkatalog

Bilaga 3
Metod för naturvärdesinventering

Bilaga 4
Metod för kartering av naturvärdesträd

Inkom till Stockholms stadsbyggnadskontor - 2024-10-31, Dnr 2023-15014

Sammanfattning

Ekologigruppen har på uppdrag av Wåhlin Fastigheter genomfört en naturvärdesinventering (NVI), där naturvärdesklass 1-4 har ingått, samt kartering särskilt skyddsvärda och skyddsvärda träd. Syftet är att skapa ett kunskapsunderlag för att kunna beakta ekologiska aspekter i arbetet med fastighetsutveckling och planer på byggnation.

Området präglas av sitt stadsnära läge

Miljön utgörs främst av stadsnära, park-artad natur i en nordvänd sluttning mellan befintliga hus och väg, klippta gräsmattor med införda trädslag. På platsen finns även något mer naturligt präglade lund- och brynmiljöer med ett trädskikt med inslag av bland annat skogsek och skogslönn, samt björk, hägg, ung skogsalm och ung ask.

De högsta naturvärdena är knutna till förekomsten av ek

De högsta naturvärdena i området är knutna till en jätteek som finns i området. I området finns även ett mindre område med lundartad karaktär, samt brynmiljöer, där vissa strukturer med värden för biologisk mångfald finns, exempelvis (sparsamma) förekomster av död ved, hålträd och blomrika miljöer.

Värdearter förekommer sparsamt

I området förekommer flera naturvårdsarter varav 16 är värdearter och ligger till grund för naturvärdesbedömningen. 13 av dessa är skyddade/fridlysta och 14 är rödlistade. Fördjupade artinventeringar av fåglar (Ekologigruppen, 2024), respektive fladdermöss (Fladdermusdetektiven, 2024), har genomförts och redovisas i varsin separat rapport.

Skyddade fåglar och fladdermöss

För 8 av de naturvårdsrelevanta (rödlistade) fågelarterna är bedömningen att de har fortplantningsområden eller revir i eller i nära anslutning till inventeringsområdet. Av dessa är fem arter knutna till träd och vegetation i inventeringsområdet (björktrast, gråkråka, grönfink, svartvit flugsnappare och ärtsångare), de övriga till befintliga byggnader och tak (Ekologigruppen, 2024).

Under inventeringen av fladdermöss påträffades 2 fladdermusarter, dvärgpipistrell och nordfladdermus, varav nordfladdermus är rödlistad. Aktiviteten av fladdermöss var generellt mycket låg i området. Inga lämpliga koloniplatser för fladdermöss kunde påträffas i inventeringsområdet. (Fladdermusdetektiven, 2024).

Inom området finns särskilt skyddsvärda träd

Inom området har vi noterat tre särskilt skyddsvärda (klass 1) träd och fyra skyddsvärda (klass 2) träd. Områdets mest skyddsvärda och ekologiskt värdefulla träd är en stor skogsek.

Stockholms habitatnätverk

Området ingår i en spridningszon i ESBO-områden (ekologiskt särskilt betydelsefulla områden), samt som del av habitatnätverk för ek/ädelöv och skogslevande fladdermöss.

Inkom till Stockholms stadsbyggnadskontor - 2024-10-31, Dnr 2023-15014

Bakgrund och syfte

Ekologigruppen har på uppdrag av Wåhlin Fastigheter genomfört en naturvärdesinventering i fält enligt SIS-standard (SS 199000:2023). Resultatet utgör ett kunskapsunderlag för att kunna beakta ekologiska aspekter i arbetet med fastighetsutveckling och planer på byggnation.

Kartläggningsområdet omfattar inventeringsområde, och buffertzon för artutdrag från Artportalen. Kartläggningsområdet ligger i vid Gärdet i Stockholm. Läge och avgränsning framgår av Figur 1. Där framgår också områdets relation till kända naturvärden i omgivande landskap.

Figur 1. Kartläggningsområdets läge och relation till kända områdesskydd och naturvårdsavtal av betydelse för biologisk mångfald. Blå polygon visar inventeringsområdets avgränsing. Artfynd och strandskydd redovisas inte i kartan.

Inkom till Stockholms stadsbyggnadskontor - 2024-10-31, Dnr 2023-15014

Omfattning och avgränsningar

I en naturvärdesinventering (NVI) enligt SIS-standard ingår endast kartläggning av områden med värde för biologisk mångfald. Bedömningen beskriver endast det aktuella naturvärdet, historiskt eller potentiellt framtida naturvärde bedöms inte. Inventeringen redovisar och beskriver naturvärdesbiotoper (avgränsade områden) som har naturvärdesklass 1-4 utifrån en standardiserad skala. Områden med lägre naturvärde redovisas inte närmare.

Detta uppdrag omfattar en naturvärdesinventering (NVI) på fältnivå, i enlighet med SIS-standard (SS 199000:2023). I uppdraget ingick även kartering av naturvärdesträd (klass 1 och 2). Fördjupade inventeringar presenteras som separata avsnitt sist i denna rapport. Omfattningen av detta uppdrag redovisas i Tabell 1. Kartläggningsområde framgår i Figur 1.

Tabell 1. Omfattning och geografisk avgränsning av detta uppdrag.

Kategori	Ambitionsnivå och tillägg	Geografisk avgränsning
Nivå	Fält	Inventeringsområdet Figur 1
Omfattning	Naturvärdesklass 1-4	Inventeringsområdet Figur 1
Detaljeringsgrad	Medel - minsta karterbara enhet 0,1 hektar	Inventeringsområdet Figur 1
	Värdeelement – naturvärdesträd	Inventeringsområdet Figur 1
	Grön infrastruktur-Stockholms ESBO och habitatnätverk	Figur 9 och 10

Inkom till Stockholms stadsbyggnadskontor - 2024-10-31, Dnr 2023-15014

Metod

NVI – grundutförande

I detta avsnitt sammanfattas metod för naturvärdesbedömning enligt SIS. Ekologigruppens tillämpning av metoden beskrivs mer ingående i Bilaga 3 och i detalj i standardens Krav och vägledningsdokument, samt tekniska specifikation (SIS 2023 och SIS TS 2023).

I en naturvärdesinventering avgränsas och värderas områden avseende deras betydelse för biologisk mångfald. Dessa avgränsade områden kallas naturvärdesbiotoper. Varje naturvärdesbiotop tilldelas en naturvärdesklass och bedömningen utgår från ett områdes biotopkvaliteter (biotopvärde) och vilka arter som utnyttjar det (artvärde).

Fältinventeringen utfördes av ekolog Maya Edlund den 10 juni 2024.

Osäkerhet i bedömningen

Inventeringsområdet fältbesöktes i början av juni. Artvärden är av denna anledning framför allt bedömda från förekomster av mossor, lavar, vedsvampar, samt spår av vedlevande insekter. Även vissa kärlväxtarter kunde inventeras. Den tidiga inventeringsperioden medförde att flera värdearter bland kärlväxter, marklevande svampar, fåglar och insekter inte kunde inventeras. Naturvärdesinventeringen har dock genomförts med god säkerhet i en stor del av naturvärdesbiotoperna då biotopvärdena bedöms som säkra och värdearter inom flera av de viktigaste artgrupperna för de förekommande biotoptyperna har kunnat inventeras. God säkerhet innebär att ytterligare inventering eller kompletterande fördjupade inventeringar sannolikt inte leder till att naturvärdesbedömningen kommer att ändras.

Preliminär bedömning

En naturvärdesbiotop kan ha en preliminär bedömning av naturvärdesklass eller en preliminär avgränsning. Detta innebär att bedömningen ej kunnat göras med god säkerhet, exempelvis på grund av att inventeringen genomförts vid en tidpunkt olämplig för inventering av avgörande artgrupper eller om naturvärdesbiotopen inte fältinventerats. Preliminär bedömning kan också anges om det är en naturvärdesbiotop som sträcker sig långt utanför inventeringsområdet och tillgänglig miljöinformation saknas.

I de fall preliminära bedömningar av naturvärdesbiotoper förekommer så framgår detta i katalogen med naturvärdesbiotoper (Bilaga 1) och i sammanfattningen av naturvärdesbiotoperna nedan.

Inkom till Stockholms stadsbyggnadskontor - 2024-10-31, Dnr 2023-15014

Allmän områdesbeskrivning

Inventeringsområdet som är cirka en hektar stort utgörs främst av stadsnära park, klippta gräsmattor och införda trädslag, men även av något mer naturligt präglade lund- och brynmiljöer med ett trädskikt med inslag av bland annat skogsek och lönn, samt ung skogsalm och ask.

Landskapsområden

Kartläggningsområdet består av två landskapsområden, utav dessa utgör det ena ett värdelandskap. Avgränsade landskapsområden och värdelandskap anges i Tabell 2.

Tabell 2. Avgränsade landskapsområden och värdelanskap inom kartläggningsområdet.

Landskapsområde	Nyckelkaraktär	Värdelandskap
1	Parkmiljö- och hårdgjorda ytor vid kv. New York	Nej
2	Lund och brynmiljö vid kv. New York	Ja

Lanskapsområden och värdelandskap

Landskapsområden är landskapsavsnitt med särskilda karaktärsdrag, såsom särskilda landformer, arter, naturtyper eller någon form av mänsklig påverkan. Landskapsområden kan sträcka sig även utanför inventeringsområdet.

Värdelandskap är ett landskapsområde med särskild betydelse för biologisk mångfald. De utgörs av naturvärdesbiotoper i en eller flera biotoptyper som tillsammans bildar ett sammanhängande landskap med större betydelse för biologisk mångfald.

1 - Parkmiljö- och gräsmattor vid kv. New York

Landskapsområde 1 utgörs av hårdgjorda ytor, gräsmattor och parkmiljöer som i stora delar har låga naturvärden. Trots att området generellt har ett lågt naturvärde ingår det ändå i kontinuiteten av strödda grönytor, där alla små pusselbitar är värdefulla i det fragmenterade landskapet i en stad.

2 - Lund och brynmiljö vid kv. New York (Värdelandskap)

Värdelandskap 2 motsvarar naturvärdesbiotop 1 och 2. Området präglas av lund- och brynmiljöer. I området finns naturvårdsarter knutna till fältskiktet (bland annat kärlväxterna tandrot och lundbräsma, som är något basiskt gynnade), samt till död ved (med förekomst av den rödlistade vedsvampen Svartöra, som växer på död ved av främst alm och ask). I området finns även en äldre ek och ingår därmed i ekkontinuiteten i närområdet i och runt inventeringsområdet. Landskapsområdets värden är knutna till dess funktion som en spridningsväg för arter knutna till dessa miljöer i det fragmenterade landskapet.

Inkom till Stockholms stadsbyggnadskontor - 2024-10-31, Dnr 2023-15014

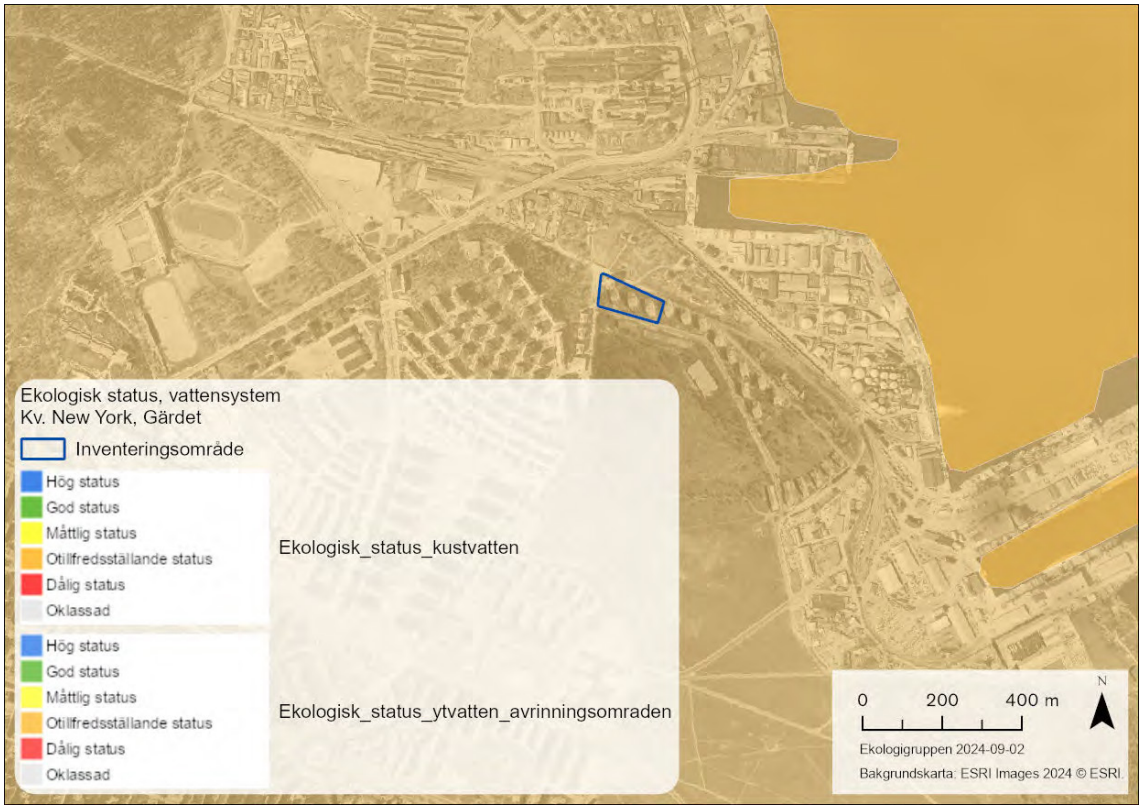
Figur 2. Landskapsområden och värdelandskap som avgränsats inom inventeringsområdet. Landskapsområde 1 sträcker sig utanför gränsen för inventeringsområdet och har i dessa delar inte besökts utan har avgränsats utifrån flygbilder.

Vattensystem

Enligt ny SIS-standard från 2023 ska vattensystem redovisas. I Figur 3 nedan redovisas den senaste klassificeringen av ekologisk status eller ekologisk potential enligt Vattenkartan (VISS). Vattensystemen uppströms och nedströms inventeringsområdet visas inte i sin helhet, men dess koppling till inventeringsområdet framgår av kartan, liksom avrinningsområde.

Vattensystem och dess ekologiska status har ingen direkt koppling till, eller påverkan på, inventeringsområdets naturvärdesklassning.

Inkom till Stockholms stadsbyggnadskontor - 2024-10-31, Dnr 2023-15014

Figur 3. I kartan redovisas senaste klassificeringen av ekologisk status från VISS, inom inventeringsområdet och strax utanför. Området ligger inom ett avrinningsområde i anslutning till Värtahamnen, som bedöms ha en otillfredsställande ekologisk status.

Naturvårdsstatus och övriga utpekanden

Skydd enligt miljöbalken

Formella skydd saknas inom inventeringsområdet. Skyddade arter inom området behandlas under senare avsnitt om värdearter.

Inkom till Stockholms stadsbyggnadskontor - 2024-10-31, Dnr 2023-15014

Naturvärdesbiotoper

Naturvärdesinventeringen har resulterat i två avgränsade naturvärdesbiotoper (Figur 4, Tabell 3), vilka sammanfattas nedan. I bilaga 1 redovisas respektive naturvärdesbiotop i detalj och med representativa bilder.

En naturvärdesbiotop med (preliminärt) högt naturvärde och en naturvärdesbiotop med påtagligt naturvärde har urskilts (Figur 4, Tabell 3). Naturvärdesbiotoper med visst eller högsta naturvärde har inte påträffats i området. Övriga delar av området bedöms ej ha naturvärde.

Mer om naturvärdesbiotoper

Naturvärdesbiotoper har inget direkt lagligt skydd men i miljöbalkens inledande paragraf (1 kap. 1 §) anges att lagen ska tillämpas så att värdefulla naturmiljöer skyddas och vårdas samt att den biologiska mångfalden bevaras. Miljöbalkens hushållningsbestämmelser (3 kap. 3 §) anger dessutom att mark- och vattenområden som är särskilt känsliga från ekologisk synpunkt skall så långt som möjligt skyddas mot åtgärder som kan skada naturmiljön. Naturvärdesbiotoper med naturvärdesklass 1 och 2 är särskilt känsliga från ekologisk synpunkt.

Tabell 3. Avgränsade naturvärdesbiotoper med objektnummer, naturvärdesklass, biotoptyp och säkerhet i bedömning (god säkerhet eller preliminär bedömning).

ID	Naturvärdesklass	Biotoptyp	Bedömning
1	Klass 2 – Högt naturvärde	Jätteek	Preliminär
2	Klass 3 – Påtagligt naturvärde	Lund- och brynmiljöer	God säkerhet

Inkom till Stockholms stadsbyggnadskontor - 2024-10-31, Dnr 2023-15014

Figur 4. Naturvärdesbiotopernas läge och fördelning inom inventeringsområdet. Detaljerad beskrivning av alla naturvärdesbiotoper finns i bilaga 1.

Högt naturvärde – naturvärdesklass 2

I inventeringsområdet har en naturvärdesbiotop med högt naturvärde (se faktaruta) avgränsats (Figur 4). Totalt täcker värdeklassen en yta av strax under 0,1 hektar inom inventeringsområdet. Naturvärdesbiotopen sätts som preliminär bedömning då värdearter inom vissa artgrupper inte gått att inventera på grund av årstid, främst insekter. Bedömningen är trots detta att ses som säker.

Mer om naturvärdesklass 2 - Högt naturvärde

Denna klass omfattas av områden med stor särskild betydelse för biologisk mångfald, och som har har väsentliga kvaliteter typiska för naturliga ekosystem. Här finns goda livsmiljöer för naturvårdsarter och ofta förekommer rödlistade och hotade arter. Områden med högt naturvärde är värdekärnor för biologisk mångfald i en nationell och regional grön infrastruktur. Varje enskilt område med denna naturvärdesklass bedöms vara av särskild betydelse för att upprätthålla biologisk mångfald på regional eller nationell nivå (SIS 2023).

Jätteek med högt naturvärde

Naturvärdesbiotop 1 (Figur 5) utgörs av en ensam jätteek, samt ett mindre område runt denna motsvarande dess krona/rotsystem. Biotopens värden är knutna till dess potentiella värden för främst insekter och marksvamp. Eftersom ingen regelrätt insektsinventering har genomförts inom ramen för naturvärdesinventeringen (ingår inte i SIS-standard) kunde inte dessa bedömas

Inkom till Stockholms stadsbyggnadskontor - 2024-10-31, Dnr 2023-15014

fullt ut vid inventeringstillfället, men eftersom många sällsynta och hotade arter är knutna till jätteekar har biotopen bedömts ha ett potentiellt högt naturvärde.

Figur 5. Naturvärdesbiotop 1 bedöms preliminärt ha högt naturvärde. De utgörs av en jätteek samt dess rot/kronområde.

Påtagligt naturvärde – naturvärdesklass 3

I inventeringsområdet har en naturvärdesbiotop med påtagligt naturvärde (se faktaruta) avgränsats (Figur 4). Totalt täcker värdeklassen en yta av cirka 0,23 hektar inom inventeringsområdet.

Mer om naturvärdesklass 3 - Påtagligt naturvärde

Denna klass omfattas av områden med påtaglig särskild betydelse för biologisk mångfald. Dessa områden har kvaliteter som är typiska för naturliga ekosystem men saknar lång kontinuitet eller den naturlighet som präglar naturvärdesklass 1 eller 2. Områden med påtagligt naturvärde innehåller oftast livsmiljöer för naturvårdsarter och bidrar till en nationell och regional grön infrastruktur för biologisk mångfald. Den totala arealen av dessa områden har särskild betydelse för att bevara biologisk mångfald i Sverige. Enskilda områden kan lokalt ha stor särskild betydelse för biologisk mångfald där landskapet i övrigt är påverkat och har brist på biologisk mångfald (SIS 2023).

Lund- och brynmiljöer med påtagligt naturvärde

Naturvärdesbiotop 2 (Figur 6) utgörs av ett mindre område med lund- och brynmiljöer. I trädskiktet ingår bland annat skogslönn, hägg och spridda ekar, samt någon enstaka tall. Skogsalm och Ask finns, men träden är unga. En död äldre skogsalm har påväxt av den rödlistade svampen svartöra. Buskskikt saknas, men ung alm, hägg och lönn fyller denna funktion. Fältskiktet har i partier en mer lundartad karaktär med tandrot och lundbräsma, medan mindre partier är något torrare, med strödda förekomster av gräsmarksarter som prästkrage och gulmåra. I partier är fältskiktet näringspåverkat med högvuxen örtvegetation, som dock tillför en pollen- och nektarkälla i form av exempelvis ryssgubbe och hundkäx.

Inkom till Stockholms stadsbyggnadskontor - 2024-10-31, Dnr 2023-15014

Figur 6. Naturvärdesbiotop 2 bedöms ha påtagligt naturvärde. De utgörs av lund och brynmiljöer med flera inslag av naturvårdsarter.

Ej naturvärde

Inom inventeringsområdet finns ytor som ej bedöms hysa naturvärden. De utgörs av bebyggd miljö, hårdgjorda ytor, samt ytor med kortklippta bruksgräsmattor i anslutning till bebyggelse, samt parkmiljöer med få eller inga naturvårdsarter.

Inkom till Stockholms stadsbyggnadskontor - 2024-10-31, Dnr 2023-15014

Värdearter

En värdeart är en art med specifika krav på sin miljö. Begreppet naturvårdsarter är något bredare och innefattar även andra arter som ofta omnämns i naturvårdssammanhang, såsom rödlistade arter som inte har specifika krav på sin livsmiljö (se vidare information i faktarutan nedan). I området har 16 naturvårdsarter, inklusive värdearter, påträffats i samband med naturvärdesinventeringen eller är kända från databasen Artportalen. Från Artportalen har endast artfynd som bedömts som rimliga inkluderats.

Mer om naturvårdsarter och värdearter

Naturvårdsarter är utpekade av myndigheter i olika inventeringar och sammanhang. De sammanfattas av SLU ArtDatabanken i rapporten ”Naturvårdsarter” (Hallingbäck 2013). Exempel på naturvårdsarter är rödlistade arter, fridlysta arter, Skogsstyrelsens signalarter och typiska arter.

De arter som är relevanta att använda vid bedömningen av naturvärden kallas **värdearter**. Genom sin förekomst signalerar arten att det finns naturvärden i ett område och att det kan finnas fler sällsynta och/eller rödlistade arter. Många värdearter är också naturvårdsarter, men kan även vara Jordbruksverkets ängs- och betesmarksarter och Ekologigruppens egna värdearter (exempelvis regionalt sällsynta arter och nyckelarter som formar livsmiljöer). Värdearterna delas in i fyra olika kategorier utifrån deras signalvärde (mycket högt, högt, påtagligt och visst) vilket baseras på artens miljökrav och sällsynthet. Signalvärdet är en glidande skala som också varierar geografiskt.

I området har fördjupade artinventeringar utförts, i form av en fågelinventering (Ekologigruppen, 2024) och en fladdermusinventering (Fladdermusdetektiven, 2024). Resultaten från inventeringarna sammanfattas kortfattat i styckena nedan, men återfinns i sin helhet i respektive rapport.

Fördjupad inventering fåglar

I samband med fågelinventeringen påträffades eller noterades 36 fågelarter: 16 naturvårdsrelevanta fågelarter och 20 vanligt förekommande fågelarter. Av de naturvårdsrelevanta arterna observerades 11 av Ekologigruppen och resterande finns rapporterade på databasen Artportalen. Nio av de naturvårdsrelevanta arterna är rödlistade och två har en negativ trend. För 8 av de naturvårdsrelevanta arterna är bedömningen att de har fortplantningsområden eller revir i eller i nära anslutning till inventeringsområdet. Av dessa är fem arter knutna till träd och vegetation i inventeringsområdet (björktrast, gråkråka, grönfink, svartvit flugsnappare och ärtsångare), de övriga till befintliga byggnader och tak (Ekologigruppen, 2024).

Fördjupad inventering fladdermöss

Under inventeringen av fladdermöss vid New York påträffades 2 fladdermusarter, dvärgpipistrell och nordfladdermus, varav nordfladdermus är rödlistad. Nordfladdermus är rödlistad på grund av minskande population, men är fortfarande Sveriges mest spridda fladdermusart och förekommer i de flesta biotoper. Aktiviteten av fladdermöss var generellt

Inkom till Stockholms stadsbyggnadskontor - 2024-10-31, Dnr 2023-15014

mycket låg i området. Inga lämpliga koloniplatser för fladdermöss kunde påträffas i inventeringsområdet. (Fladdermusdetektiven, 2024).

Både nordfladdermus och dvärgpipistrell är vanliga arter som förekommer i många olika miljöer och flyger lätt mellan olika biotoper. Även om vegetationen inom inventeringsområdet tidvis har en funktion som födosöksmiljö är betydelsen sannolikt begränsad då området är litet och urbant, samt att liknande dungar finns på många platser i staden och både nordfladdermus och dvärgpipstrell lätt rör sig mellan olika områden.

Tabell 4. Funna värdearter och naturvårdsarter i området. Tabellen innefattar skyddade arter, rödlistade arter och arter med mycket högt och högt signalvärde. 'Skydd' anger vilka paragrafer i artskyddsförordningen (ASF) som skyddar arten och 'R.K' anger rödlistningskategori enligt följande: NT - nära hotad, VU - sårbar, EN - starkt hotad, CR - akut hotad. Tabellen är sorterad så att skyddade arter listas först, därefter rödlistade arter, samt sist övriga värdearter sorterade efter signalvärde.

Svenskt namn	Skydd ASF /R.K	Signalvärde	Plats/biotop	Källa
Grönfink (Chloris chloris)	4§ / EN	Visst	Ett permanent revir av grönfink har avgränsats inom och intill inventeringsområdet.	Fågelinventering, 2024
Östersjötrut (silltrut, Larus fuscus fuscus)	4§ / VU	Påtagligt	Ett par östersjötrut har observerats på hustaken omkring inventeringsområdet. Det är troligt att arten häckar där.	Fågelinventering, 2024
Björktrast (Turdus pilaris)	4§ / NT	Obetydligt	Två revir av björktrast avgränsades inom och intill inventerings-området.	Fågelinventering, 2024
Fiskmås (Larus canus)	4§ / NT	Visst	Tre par fiskmåsar har observerats på hustaken omkring inventeringsområdet. Det är troligt att arten häckar där.	Fågelinventering, 2024
Kråka (Corvus corone)	4§ / NT	Obetydligt	Ett par gråkråka konstaterades häcka i inventeringsområdet 2024, högst upp i en lärk	Fågelinventering, 2024
Svartvit flugsnappare (Ficedula hypoleuca)	4§ / NT	Visst	Arten hördes sjunga vid ett tillfälle. Det är möjligt att arten häckade inom eller intill inventerings-området 2024.	Fågelinventering, 2024

Inkom till Stockholms stadsbyggnadskontor - 2024-10-31, Dnr 2023-15014

Svenskt namn	Skydd ASF /R.K	Signalvärde	Plats/biotop	Källa
Ärtsångare (Sylvia curruca)	4§ / NT	Visst	Ett revir av ärtsångare har avgränsats strax norr om inventerings-området i Finlandsparken.	Fågelinventering, 2024
Gråsparv (Passer domesticus)	4§ / LC	Ringa	Fyra par gråsparvar förekommer med permanenta revir inom inventeringsområdet. Dessa häckar troligen under takpannor på omkringliggande hus.	Som ovan
Sädesärla (Motacilla alba)	4§ / LC	Ringa	Ett permanent revir av sädesärla har avgränsats inom och intill inventerings-området.	Som ovan
Skrattmås (Chroicocephalus ridibundus)	4§ / LC	Ringa	Arten sågs endast flyga förbi vid ett tillfälle. Arten bedöms ej häcka inom eller intill inventeringsområdet. Arten är inte heller rapporterad från området tidigare år via databasen Artportalen.	Som ovan
Gråtrut (Larus argentatus)	4§ / VU	Påtagligt	Gråtrut sågs förbiflygande vid två tillfällen. Det är möjligt att arten häckar på något av omkringliggande tak, men arten har inte setts landa på något av dessa.	Som ovan
Nordfladdermus (Eptesicus nilssonii)	4§ / NT	Visst	Biotop: 2, tidvis födosökande	Fladdermus-inventering, 2024
Dvärgpipistrell (Pipistrellus pygmaeus)	4§ / NT	Visst	Biotop: 2, tidvis födosökande	Fladdermus-inventering, 2024
Skogsalm (Ulmus glabra)	CR	Visst	Biotop: , 2	Ekologigruppen 2024
Ask (Fraxinus excelsior)	EN	Obetydligt	Biotop: , 2	Ekologigruppen 2024
Svartöra (Auricularia mesenterica)	NT	Högt	Biotop: , 2	Ekologigruppen 2024

Inkom till Stockholms stadsbyggnadskontor - 2024-10-31, Dnr 2023-15014

Skyddade arter

I området förekommer ett antal arter som är skyddade enligt svensk lag (SFS 2007:845, se faktaruta nedan). Förekomsterna av arterna redovisas ovan i Tabell 4 och Bilaga 2.

Artskyddsförordningen

Artskyddsförordningen är en svensk lagstiftning som bland annat innebär fridlysning av arter, däribland alla vilda fågelarter, alla grod- och kräldjursarter, alla fladdermöss och ett antal andra djur och växter. Olika arter har olika skydd beroende på vilken paragraf i artskyddsförordningen som reglerar respektive art. Förenklat kan man säga att alla de listade arterna är fridlysta, det vill säga att det inte är tillåtet att samla in, skada eller döda de listade arterna.
Dispens från förbuden för vilda fåglar, samt andra djur och växter uppräknade i bilaga 1, kan endast erhållas om projektet eller planen är av allt överskuggande allmänintresse. Därför är det i de flesta fall alltid nödvändigt att genomföra skyddsåtgärder för att undvika dispensprövning. Dispenskraven för arter listade i bilaga 2 är inte lika stränga.

Skyddade fågelarter enligt 4 § artskyddsförordningen

I denna rapport har endast fågelarter inkluderats i de fall dessa utgör sådana arter där hänsyn behöver tas för att bibehålla populationen av fågelarten på en tillfredställande nivå. Dessa kallas här för naturvårdsrelevanta arter och omfattar arter som är rödlistade arter (se faktaruta), arter som är listade med N i artskyddsförordningen samt sådana arter som uppvisar en starkt negativ trend lokalt eller nationellt. För 8 av de naturvårdsrelevanta fågelarterna är bedömningen att de kan ha revir inom området. Av dessa är fem arter knutna till träd och vegetation i inventeringsområdet (björktrast, gråkråka, grönfink, svartvit flugsnappare och ärtsångare), de övriga till befintliga byggnader och tak (Ekologigruppen, 2024)

Alla vilda fåglar i Sverige är skyddade enligt 4 §, men till skillnad mot de arter som omfattas av skyddet i 4 a § artskyddsförordningen, är inte fåglarnas livsmiljöer skyddade i sig. Dock är det förbjudet att avsiktligt störa vilda fåglar, särskilt under deras häcknings- och uppfödningsperiod, om detta riskerar att den lokala populationen inte kan bibehållas på en tillfredställande nivå.

Skyddade fladdermöss enligt 4 § artskyddsförordningen

I området har två arter fladdermöss, nordfladdermus och dvärgpipistrell, påträffats i utförd fladdermusinventering (Fladdermusdetektiven, 2024). Artskyddsförordningen ger ett skydd för samtliga vilda fladdermöss i Sverige. Alla arter av fladdermöss är i Sverige fredade enligt 3 § jaktlagen och fridlysta enligt artskyddsförordningens fridlysningsbestämmelser 4 §. Skyddet är utformat som ett strikt skydd, det vill säga, det finns ingen rimlighetsavvägning mellan olika intressen. Enligt 4 § är det förbjudet att:
1. avsiktligt fånga eller döda djur,
2. avsiktligt störa djur, särskilt under djurens parnings-, uppfödnings-, övervintrings- och flyttningsperioder,
3. avsiktligt förstöra eller samla in ägg i naturen, och
4. skada eller förstöra djurens fortplantningsområden eller viloplatser. Förbudet gäller alla levnadsstadier hos djuren.

Inkom till Stockholms stadsbyggnadskontor - 2024-10-31, Dnr 2023-15014

Skyddade arter enligt 6, 8 och 9 §§ artskyddsförordningen

Inga arter som är skyddade enligt 6 §, 8 § eller 9 § artskyddsförordningen har noterats inom inventeringsområdet.

Rödlistade arter

13 rödlistade arter noterades från området vid denna inventering eller är noterade från området i databasen Artportalen. Se tabell 4, ovan. Majoriteten av dessa rödlistade arter tillhör hotkategorin nära hotade arter (NT), två utgörs av sårbara arter (VU), tre utgörs av starkt hotade arter (EN) och en tillhör den högsta hotkategorin akut hotade arter (CR). Fåglar och fladdermöss är även skyddade enligt artskyddsförordningen. För mer information om rödlistan, se faktarutan nedan.

Rödlistan

Den svenska rödlistan utarbetas av ArtDatabanken. Rödlistan uppdateras vart femte år och den senaste rödlistan gavs ut 2020 (SLU ArtDatabanken 2020). Rödlistan i sig innebär inget skydd utan anger olika arters risk att dö ut från Sverige. Arterna listas i olika rödlistkategorier beroende på artens status. Det finns sex rödlistningskategorier: (RE) nationellt utdöd, (CR) akut hotad, (EN) starkt hotad, (VU) sårbar, (NT) nära hotad och (DD) kunskapsbrist. För arter i kategrierna CR, EN och VU används samligsbreppet hotade arter.
Arter utan känd minskning eller negativ påverkan och med tillräckligt stor population klassas som livskraftiga (LC).

Invasiva främmande arter

Inom inventeringsområdet har en invasiv främmande art noterats i samband med fältbesök (Ingen finns registrerade från området i databasen Artportalen). Arterna finns registrerade för respektive naturvärdesbiotop och redovisas i Bilaga 1, samt i Tabell 5 nedan. Registrerade arter innefattar invasiva arter enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1143/201 samt invasiva främmande arter som finns med på Naturvårdsverkets och Hav- och vattenmyndighetens (HaV) förslag på nationell lista (Naturvårdsverket 2023 och Havs- och vattenmyndigheten 2023).

Tabell 5. Invasiva arter funna inom inventeringsområdet i samband med naturvärdesinventeringen samt fynd från Artportalen.

Svenskt namn	Förteckning	Förekommer i naturvärdesbiotop	Källa
Spärroxbär (Cotoneaster divaricatus)	Naturvårdsverket	Biotop: 2	Ekologigruppen 2024

Inkom till Stockholms stadsbyggnadskontor - 2024-10-31, Dnr 2023-15014

Naturvärdesträd

Träd bistår med många ekosystemtjänster, exempelvis genom dess förmåga att fördröja och rena vatten, rena luft och lagra koldioxid. Blommande och bärhållande träd är viktiga pollen- och nektarkällor för insekter, och deras frukt en födokälla för exempelvis fåglar. Många arter som idag är sällsynta eller hotade är knutna till äldre träd och uppvuxna träd med ekologiskt värdefulla strukturer som stamhåligheter, död ved, mulm (löst trädmjöl inne i ihåliga träd), savflöden eller välutvecklade rotsocklar. Dessa naturvärdesträd har därför en central roll i bibehållandet av biologisk mångfald, vilket är en stödjande tjänst som är grundläggande för att många andra ekosystemtjänster skall fungera.

Syftet med en trädinventering är att identifiera träd med värden av betydelse för biologisk mångfald. Resultatet ska kunna fungera som ett kunskapsunderlag som visar förekomster av träd som behöver särskilda åtgärder i samband med förändringar i detaljplanen. Åtgärder som riskerar att skada särskilt skyddsvärda träd (se nedan) eller kan komma att väsentligt ändra dess närmiljö skall ske i samråd med Länsstyrelsen (Naturvårdsverket 2012).

Metodik

Kartläggning av ekologiskt skyddsvärda (klass 2) och särskilt skyddsvärda (klass 1) träd, samt alléer har utförts vid kvarteret New York vid Gärdet i Stockholm, inom inventeringsområdet enligt Figur 1. Metodiken för inventering av naturvärdesträd sker i överrensstämmelse med gällande SIS-standard (SS 199000:2023), där inventering av särskilt skyddsvärda träd i enlighet med denna bedöms utifrån Naturvårdsverkets standard (Naturvårdsverket 2012), med ytterligare komplettering av Ekologigruppen för skyddsvärda träd (för fullständig metodbeskrivning se bilaga 4.

Inom ramen för trädinventeringen har stamdiameter, trädart och vitalitet har noterats, liksom eventuella förekomster av värdefulla strukturer (exempelvis stamhåligheter och mulmbildning) samt förekomster av naturvårdsarter.

Åldersbestämning av träden utgår från strukturer som är viktiga indikatorer på ålder. Strukturer som indikerar hög ålder kan, förutom stamdiameter, bland annat vara träd med utmärkande växtsätt till exempel träd med vid krona, ett krumt eller knotigt växtsätt, med en stor mängd grova torrgrenar, samt träd med en barkstruktur som tyder på hög ålder, till exempel pansarbark eller grovsprickig bark.

Träden har positionsbestämts med en Leica GG04+, med en lägsta noggrannhet satt till 10 cm i ett genomsnitt av tio inmätningspunkter. På grund av interferens från kringliggande trädkronor och byggnader kan noggrannheten i värsta fall avvika med någon meter. Fältinventeringen genomfördes av ekolog Maya Edlund den 10 Juni 2024.

Befintlig kunskap om områdets biologiska värden knutna till träd har eftersökts i Artportalen.

Inkom till Stockholms stadsbyggnadskontor - 2024-10-31, Dnr 2023-15014

Osäkerhet i bedömningen

Viss osäkerhet finns i bedömningen av trädålder främst när det gäller senvuxna träd[1]. Förekomster av naturvårdsarter har främst baserats på fältobservationer av artgrupper som mossor, lavar och fleråriga vedsvampar, samt eventuella tidigare kända fynd av arter knutna till träd som rapporterats i artportalen. Övriga artgrupper, som fåglar, fladdermöss, insekter, ettåriga vedsvampar och marksvamp (som är knutna till träden via mykorrhiza[2]) har inte kunnat undersökas på grund av årstid.

Resultat

Tre särskilt skyddsvärda träd och fyra skyddsvärda träd finns i området (figur 7). Inga biotopskyddade alléer identifierades inom området. Inmätta träd presenteras i bilaga 4 där träd-ID, trädart, stamdiameter, ålder, biologiskt värdefulla strukturer, värdeklass, samt förekomster av naturvårdsarter redovisas.

Figur 7. Naturvärdesträd i området.

[1] **Senvuxa träd** är träd som vuxit på mager mark och därför vuxit långsamt. De kan ofta vara mycket gamla trots att stamdiametern är låg. Dessa träd utvecklar en speciell karaktär, bland annat har de en mycket tät och hård ved. Ofta är de mycket värdefulla för biologisk mångfald.

[2] **Mykorrhiza** är det symbiotiska samspelet mellan en svamp och en växt. Många marksvampar bildar mykorrhiza med träd och är därför beroende av att dessa träd bevaras.

Inkom till Stockholms stadsbyggnadskontor - 2024-10-31, Dnr 2023-15014

Särskilt skyddsvärda träd (klass 1)

Tre särskilt skyddsvärda träd finns inom inventeringsområdet. Ett av dessa utgörs av en stor skogsek (träd-ID 4). Trädet har en stamdiameter på 131 cm i diameter och faller därför inom Naturvårdsverkets definition av jätteträd. Det har en mindre stamhålighet och är påväxt av skorplaven gulnål, en naturvårdsart som växer på gamla träd med välutvecklad barkstruktur. De övriga två träden som faller inom definitionen för särskilt skyddsvärda träd är betydligt yngre och har en lägre stamdiameter, men har båda stamhåligheter i huvudstammen: Det ena trädet är en skogslönn (träd-ID 7) med en stamdiameter på 54 cm. Det har en stamhålighet som sitter långt ner, basalt på stammen. Inga naturvårdsarter hittades på detta träd. Det andra utgörs av en vårtbjörk med en stamdiameter på 48 cm. Inte heller på detta träd hittades några naturvårdsarter.

Särskilt skyddsvärda träd (klass 1)

Med särskilt skyddsvärda träd avses följande (Naturvårdsverket 2021):

- Jätteträd; träd ≥ 1 meter i diameter.
- Mycket gamla träd; gran, tall, ek och bok äldre än 200 år, övriga trädslag äldre än 140 år.
- Grova hålträd; träd ≥ 0,4 meter på det smalaste stället upp till brösthöjd med utvecklad hålighet i stam.

Skyddsvärda träd (klass 2)

Totalt påträffades 4 stycken skyddsvärda träd (klass 2) inom inventeringsområdet. Två av dessa är tallar (träd-ID 1 och 2) som står i södra delen bland befintliga hus. Dessa bedöms båda vara gamla, över 150 år. De övriga två träden utgörs av skogslönnar (träd-ID 3 och 5). En står längst i väster, bortanför befintligt hus. Den andra står öster om den stora eken. Båda har en stamdiameter över 80 cm, och på det ena trädet (träd-ID 3) finns naturvårdsarten brun trädmyra, en skygg myrart som lever på stammar av träd med välutvecklad och uppsprucken barkstruktur.

Generellt biotopskydd

I inventeringsområdet finns inga områden som omfattas av generellt biotopskydd., t ex alléer

Inkom till Stockholms stadsbyggnadskontor - 2024-10-31, Dnr 2023-15014

Figur 8. Från vänster till höger: skogslönn med stamhålighet (träd ID 7), skogsek (träd ID 4) och vårtbjörk (Träd ID 6).

Känslighet & hänsyn

Gamla träd är mycket värdefulla för biologisk mångfald. Med åldern utvecklas strukturer som stamhåligheter, stamskador med vedblottor, grova rotsocklar och döda grenar. I solbelysta lägen blir kronan ofta vid och utsträckt (spärrkronig) och på magra jordar växer trädet långsamt och utvecklar därför en hård och kompakt ved. Tillsammans bildar dessa strukturer livsmiljöer för många organismer som ofta är helt beroende av dessa unika mikrohabitat för att fortleva.

Ju äldre ett träd blir desto mer död ved kommer det att bilda. Döda partier på levande träd utgörs exempelvis av vedblottor eller av döda grenar. Vedblottor kan vara bildade genom exempelvis stam- och grenbrott eller genom skogsbrand. I dessa skador kan savflöden bildas och om träden med tiden vallar över dessa skador bildas ofta en kådrik ved. Andelen vedblottor och torrgrenar blir i allmänhet allt större ju äldre trädet blir.

Med högre ålder blir även stamhåligheter vanligare. Ofta initieras hålbildning i samband med skador på träden, till exempel vid grenbrott eller vid en avkapad gren, eller genom fåglars bobyggen, vilka ofta initieras i svampangripna träd med mjukare ved. Genom insektsangrepp och med hjälp av nedbrytande svampar blir håligheterna med tiden allt större. I dessa hål börjar bildningen av mulm (finfördelade, nedbrutna djur- och växtdelar). En stor mängd arter är speciellt anpassade till den unika miljö som bildas i dessa mulmfyllda stamhåligheter. Träd med stamhåligheter och mulm är en bristvara i dagens skogar och många arter som är knutna till dem är därför hotade.

Trädens ålder kan ge en indikation på områdets kontinuitet, hur länge det har funnits träd på platsen. Lång och obruten trädkontinuitet är en av de viktigaste faktorerna för att höga naturvärden skall ha hunnit utvecklas. Värden som är knutna till gamla träd och skogsmiljöer

Inkom till Stockholms stadsbyggnadskontor - 2024-10-31, Dnr 2023-15014

med lång kontinuitet går i regel inte att återskapa eller kompensera för och bör därmed inte bebyggas. Dessa miljöer är mycket känsliga för ingrepp och uppkommen skada på naturvärdena är irreversibel.

Naturvärden kopplade till träd är sammanfattningsvis känsliga för följande:

Avverkning. Exploatering där skyddsvärda träd avverkas. Gamla träd och så kallade ersättningsträd till dessa måste finnas kontinuerligt inom områdena för att naturvärdena ska bestå.

Bortforsling av substrat. Död ved, både i form av liggande stockar och torrakor i olika nedbrytningsstadier utgör substrat (livsmiljöer) för en mångfald av arter. Avlägsnas substratet avlägsnas även möjligheterna för arterna att fortleva på platsen.

Skuggning. Flera rödlistade arter kräver solbelysta träd som livsmiljö.

Påverkan på rotsystem. Träds rotsystem kan ta skada av bebyggelse som anläggs alldeles för nära intill träden. En skyddszon motsvarande minst 10 gånger trädets diameter rekommenderas, och/eller att rötterna skyddas motsvarande kronans utbredning. Påverkan innefattar även förändrad markhydrologi.

Stamskador. Mekanisk skada på stammar i samband med anläggningsarbeten kan leda till minskad vitalitet och eventuell död för träden. Slitskador kan även missgynna naturvårdsarter av exempelvis mossor och lavar som lever på trädens bark.

Generella hänsynsåtgärder träd

För att bevara ekologiska värden kopplat till träd i området är det av vikt att ta hänsyn och igenom anpassningar och åtgärder möjliggöra att bevara generellt värdefullt att bevara träden med naturvärde. Om särskilt skyddsvärda träd ändå måste tas ned så ska samråd ske med länsstyrelsen (12 kapitlet miljöbalken).

Nedan redovisas generella förslag till åtgärder som bör vidtas för att skydda värden knutna till träden. Specifika åtgärder för aktuell plats och värdefulla träd finns redovisade i rapporten PM särskilt skyddsvärd ek (Trädliv AB, 2024).

Planering och skydd av träd i alla skeden

Noggrann planering och hantering av ekologiskt skyddsvärda träd bör ingå i detaljplanering, projektering och byggledning. Särskilt viktigt är att bevaka hur höjdsättning av vägar, anläggningar och kvartersmark i sin tur kan påverka möjligheten att bevara träd på plats, genom schakt och slänter som kan ge indirekt påverkan. Även skuggande huskroppar kan påverka tidigare solbelysta träd negativt.

För särskilt skyddsvärda träd bör ekolog eller arborist med expertkunskap om träd och deras rotsystem finnas med i samtliga skeden. Specifika planer för hantering och skötsel av enskilda ekologiskt betydelsefulla träd kan behöva tas fram. Vitesbelopp ska alltid sättas på träd som ska skyddas, vilket ska framkomma tydligt i bygghandlingar så att alla involverade har tillgång till denna information (Österberg & Stål 2018).

Garantera goda växtbetingelser

De träd som bedöms kunna bevaras i området ska kunna garanteras sådana växtbetingelser att de inte riskerar att få avsevärt förkortad livslängd eller riskerar bli en säkerhetsrisk för personer eller egendom. Ett sätt att garantera goda växtbetingelser för träden är genom att skapa ett

Inkom till Stockholms stadsbyggnadskontor - 2024-10-31, Dnr 2023-15014

trädskyddsområde för varje träd eller trädgrupp som bestämmer omfånget av avspärrningar kring träden (Östberg & Stål 2018). Syftet med trädskyddsområden är att säkerställa att jordkompaktering eller annan negativ påverkan på rötter och stam uteblir. För att undvika skador i trädkronan, orsakade av bland annat höga fordon och kranar, kan beskärning göras innan arbetets start.

För att upprätta trädskyddsområden behöver trädens rotutbredning säkerställas, vilket görs genom provgrävning eller utifrån generella rekommendationer i Tabell 6 (hämtade från Österbergs och Ståls *Standard för skyddande av träd* från 2018). Dessa generella avstånd kan ersättas av andra mått i det fall platsspecifika bedömningar har utförts, så som i rapporten PM särskilt skyddsvärd ek (Trädliv AB, 2024).

Tabell 6. Generella rekommendationer för trädskyddsområden. Stamdiameter mätts på 1,3 meters höjd och skyddsavståndet är radien i meter som mätts från stammens mitt.

Stamdiameter (cm)	Radie, skyddsavstånd (m)
≤ 20	≥ 5
21–65	≥ 10
66–100	≥ 15
≥ 100	≥ 15 gånger stamdiametern

För att vidare garantera goda växtbetingelser bör förutsättningar för infiltration av regnvatten och kontinuerlig tillförsel av organiskt material ner i marken säkerställas i närheten av trädet. Byggnader som medför skuggning av träd ska undvikas då förändrade ljusförhållanden kan påverka trädets vitalitet, liksom de arter som nyttjar trädet som livsmiljö, negativt.

Inkom till Stockholms stadsbyggnadskontor - 2024-10-31, Dnr 2023-15014

Habitatnätverk och grön infrastruktur

Grön infrastruktur

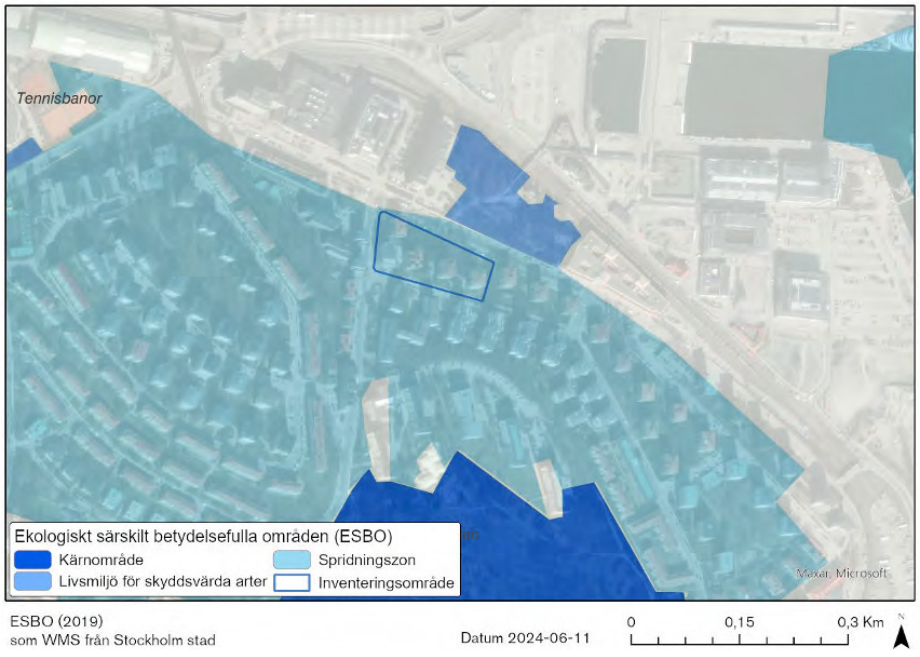
Målet med att arbeta med grön infrastruktur är att säkerställa att olika naturtyper och naturliga strukturer finns i landskapet, samt att dessa fördelar sig över landet på ett sådant sätt att den långsiktiga överlevnaden för arter och naturtyper är säker. Att bevara och sköta om naturområden som är ekologiska värdekärnor är en grundläggande del av att bevara Stockholms ekologiska infrastruktur. En annan viktig del är att bevara fungerande ekologiska spridningssamband mellan dessa värdekärnor.

Inventeringsområdet ligger inom en utpekad spridningsväg mellan gröna kilar enligt RUFS 2050, men ligger inte inom någon sådan grön kil.

Nedan redovisas först material från Stockholms stads ESBO (ekologiskt särskilt betydelsefulla områden) och habitatnätverk, där data hämtats från stadens dataportal.

ESBO (ekologiskt särskilt betydelsefulla områden)

ESBO-områden avgränsas i Stockholms ekologiska infrastruktur som områden med särskilt viktiga funktioner för växt- och djurlivet och som därmed starkt påverkar förutsättningarna för biologisk mångfald i staden. Ett sådant område kan vara särskilt rikt på arter men det kan också vara ett artfattigare område vars strategiska läge i landskapet gör det särskilt viktigt från ekologisk synpunkt.

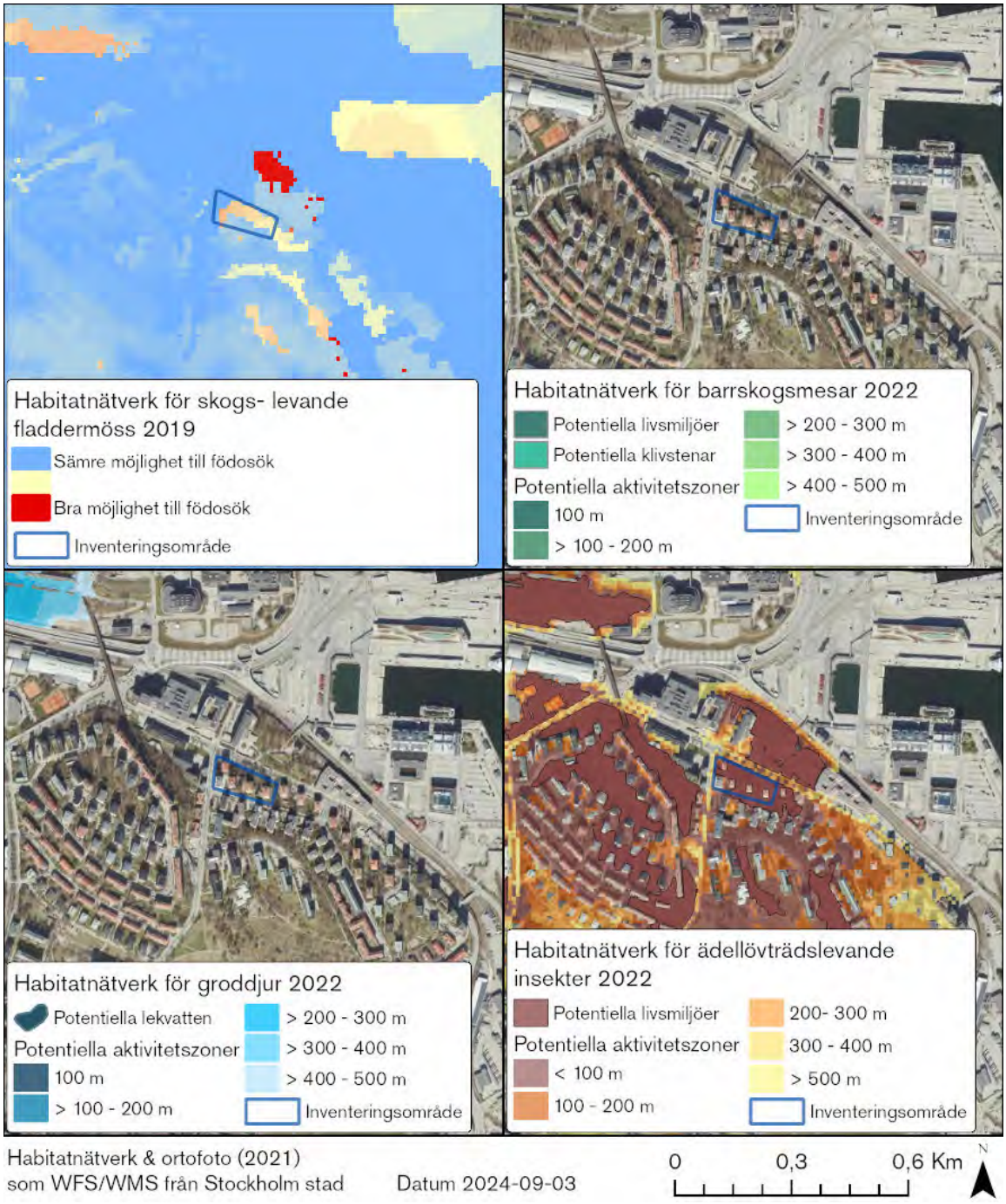

Figur 9. Inventeringsområdet i förhållande till Stockholms ESBO-områden. Inventeringsområdet ligger inom en spridningszon, med en livsmiljö för skyddsvärda arter i norr (Finlandsparken)och ett särskilt värdefullt område, ett så kallat kärnområde, i söder (Ladugårds gärde och dess naturytor och vidare Södra Djurgården

Inkom till Stockholms stadsbyggnadskontor - 2024-10-31, Dnr 2023-15014

Stockholms habitatnätverk

Vad gäller stadens habitatnätverk så ingår inventeringsområdet i ett område med livs- och spridningsmiljöer för fladdermöss och för insekter knutna till ädellövträd, men ligger utanför områden värdefulla för groddjur och barrskogsmesar (Figur 8).

Figur 8. Inventeringsområdet i förhållande till Stockholms stads habitatnätverk för fladdermöss, barrskogsmesar, groddjur och ädellövträdslevande insekter.

Inkom till Stockholms stadsbyggnadskontor - 2024-10-31, Dnr 2023-15014

Habitatnätverk ädellövträd

I Stockholm stads analys av habitatnätverk för ädellövträdslevande insekter ingår inventeringsområdet i det som klassas som potentiell livsmiljö (Figur 8). I området finns en värdefull jätteek med högt bevarandevärde, och ett fåtal yngre ekar, som ingår i kontinuiteten av ek. Jämfört med närliggande områden med liknande klassning, främst i Finlandsparken norr om Tegeluddsvägen, så har aktuellt inventeringsområde dock väsentligt mindre förekomst av ek.

I inventeringsområdet finns förutom ek förekomster av skogsalm- och ask, men dessa träd är unga och bedöms i dagsläget inte hysa speciellt höga värden för sällsynta- eller hotade arter knutna till dessa trädslag. I övrigt består trädskiktet främst av lönn och björk.

Habitatnätverk skogslevande fladdermöss

Miljöförvaltningen har tagit fram en analys av habitatindex för skogslevande fladdermöss (Ecocom, 2019). Utförd modellering fokuserar främst på skogslevande arter med behov av sammanhängande grönska och lägre tolerans mot ett uppdelat (fragmenterat) landskap. Modeller som täcker ett helt landskap, som hela Stockholm stad i detta fall, bör inte tolkas ”geografiskt bokstavligt” på en inzoomad skala, men ger värdefull vägledning om en plats potentiella betydelse. Enligt denna GIS-analys har planområdet en medelvarm färg vilket representerar en viss potentiell betydelse för fladdermöss. Genom området går ett smalt band som bedöms erbjuda relativt goda miljöer för födosök, vilket till stora delar motsvarar naturvärdesbiotop 1 och 2. I dessa områden finns bland annat brynmiljöer och mindre partier med tätare förekomster av blommande kärlväxter, vilka ofta utgör födosöksmiljöer för fladdermöss, men området är förhållandevis buller- och ljusstört. Runt själva inventeringsområdet bedöms födosöksmöjligheterna sämre och mindre värdekärnor i närheten ligger i ett ganska fragmenterat landskap.

Utförd fladdermusinventering visar på låg fladdermusaktivitet i området, och av enbart två arter (Fladdermusdetektiven, 2024).

Habitatnätverk för barrskog

Bedömningen av områdets värden för arter knutna till barrskog i Stockholms stads habitatnätverk bygger på habitatskrav för barrskogslevande mesar. Området bedöms i denna analys inte utgöra en värdefull livsmiljö då det är urbant med brist på sammanhängande barrskog (Figur 8). Två något äldre tallar (samt ett par äldre lärkträd) finns i området, men de ligger starkt fragmenterat i förhållande till andra sammanhängande skogsområden med äldre barrträd. Som enskilda träd har dock äldre barrträd i stadsmiljön ofta höga naturvärden.

Habitatnätverk groddjur

Inom området bedöms inga värden finnas för groddjur i Stockholms stads habitatnätverksanalys (Figur 8). Vid fältbesöket konstaterades inga småvatten eller liknande biotoper lämpliga för groddjur och området ligger avskilt från potentiella lekområden.

Inkom till Stockholms stadsbyggnadskontor - 2024-10-31, Dnr 2023-15014

Förslag till ytterligare utredningar

- En **artskyddsutredning för fåglar och fladdermöss** bör lämpligen genomföras för att klargöra vilka skyddsåtgärder som eventuellt behöver tas fram och genomföras för att undvika konflikt med artskyddsförordningen.

Inkom till Stockholms stadsbyggnadskontor - 2024-10-31, Dnr 2023-15014

Referenser

Tryckta källor:

Ekologigruppen, 2024. Fågelinventerig kv New York.

(EU) nr 1143/2014. Europaparlamentets och rådets förordning om förebyggande och hantering av introduktion och spridning av invasiva främmande arter.

Fladdermusdetektiven, 2024. Fladdermusinventering kv New York.

Hallingbäck, T. (red.) 2013. Naturvårdsarter. ArtDatabanken SLU. Uppsala.

Mörtberg, Ulla., Zetterberg, Andreas. & Gontier, Mats. 2006. Landskapsekologisk analys i Stockholms stad: Metodutveckling med groddjur som exempel. Stockholm: Miljöförvaltningen, Stockholms stad.

Naturvårdsverket. 2004. Rapport 5411. Åtgärdsprogram för särskilt skyddsvärda träd i kulturlandskapet. Naturvårdsverket, Stockholm.

Naturvårdsverket. 2009. Handbok 2009:2. Handbok för artskyddsförordningen. Del 1 – fridlysning och dispenser. Naturvårdsverket.

Naturvårdsverket. 2012. Rapport 6496. Åtgärdsprogram för särskilt skyddsvärda träd - mål och åtgärder 2012–2016. Naturvårdsverket, Stockholm.

Naturvårdsverket. 2021a. Inventering av skyddsvärda träd i kulturlandskapet. Version 3.0 2021-10-12.

Naturvårdsverket. 2021b. NV-04616-2. Uppdaterad åtgärdstabell 2021-2025 för Åtgärdsprogram för särskilt skyddsvärda träd. Naturvårdsverket, Stockholm.

Nitare, J. 2019. Skyddsvärd skog – Naturvårdsarter och andra kriterier för naturvärdesbedömning. Skogsstyrelsen, Jänköping.

SFS 2007:845. Artskyddsförordning.

SFS 1998:1252. Förordning om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

Stockholms stad, miljöförvaltningen, 2022. Habitatnätverk i Stockholms stad 2022 Landskapsekologiskt teoretisk och metodisk fördjupande rapport

Svenska Institutet för Standarder (SIS). 2023. Naturvärdesinventering (NVI) – Kartläggning och värdering av biologisk mångfald – Krav och vägledning. SS 199000:2023. Svenska Institutet för Standarder.

Svenska Institutet för Standarder. 2023:1. SIS Teknisk specifikation 2023. Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI) – Kartläggning och värdering av biologisk mångfald – Dataproduktspecifikation och listor med biotopbeteckningar. SS/TS 199002:2023. Svenska Institutet för Standarder.

SLU ArtDatabanken. 2020. Rödlistade arter i Sverige 2020. SLU, Uppsala.

Trädliv AB, 2024. PM särskilt skyddsvärd ek, Stockholm, New York 3.

Digitala källor:

Artportalen 2024, rapportsystem för arter. http://www.artportalen.se/

Halmstad kommun 2024. Strandskydd. https://www.halmstad.se/byggaboochmiljo/bygganyttandraellerriva/strandskydd.n421.html

HaV 2024. Förordningar och regelverk om invasiva främmande arter. https://www.havochvatten.se/arter-och-livsmiljoer/invasiva-frammande-arter/stod-for-dig-som-arbetar-med-invasiva-frammande-arter/forordningar-och-handlingsplan/forordningar-och-regelverk-om-invasiva-frammande-arter.html#h-Nationellforteckning

Inkom till Stockholms stadsbyggnadskontor - 2024-10-31, Dnr 2023-15014

Jordbruksverket. Databasen TUVA, resultat av ängs- och betesmarksinventeringen. https://jordbruksverket.se/e-tjanster-databaser-och-appar/e-tjanster-och-databaser-stod/tuva

Lantmäteriet. Historiska kartor, digitalt kartarkiv. https://www.lantmateriet.se/sv/Kartor-och-geografisk-information/Historiska-kartor/

Naturvårdsverket 2023. Nationell lista invasiva främmande arter. https://www.naturvardsverket.se/om-oss/aktuellt/nyheter-och-pressmeddelanden/2023/juni/forslag-pa-nationell-forteckning-over-invasiva-frammande-arterny-sida/

Naturvårdsverket 2024a. Skyddad natur, databas över skyddade områden. https://skyddadnatur.naturvardsverket.se/

Naturvårdsverket 2024b. Samråd om åtgärder på särskilt skyddsvärda träd. http://www.naturvardsverket.se/Stod-i-miljoarbetet/Vagledningar/Samhallsplanering/Samrad-vid-andring-av-naturmiljon/sarskilt-skyddsvarda-trad/

SGU. Sveriges Geologiska Undersökning, kartvisaren. https://apps.sgu.se/kartvisare

SLU ArtDatabanken Fynddata 2024. Webverktyg för sökning av fynddata av artobservationer. https://fynddata.artdatabanken.se/

SLU ArtDatabanken . Artfakta. Webverktyg för sökning om fakta om arter. https://artfakta.se/artbestamning/

Inkom till Stockholms stadsbyggnadskontor - 2024-10-31, Dnr 2023-15014

Bilaga 1. Katalog över naturvärdesbiotoper

I denna katalog beskrivs de enskilda naturvärdesbiotoper som avgränsats vid naturvärdes-inventeringen. Beskrivningen uppfyller de krav på dokumentation som ställs enligt SIS-standard SS 199000:2023 för naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI). Karta som visar inventeringsområdets och naturvärdesbiotopernas läge och utbredning finns i huvudrapporten och i det GIS-underlag som vi levererar till beställaren.

Läsinstruktion

Varje naturvärdesbiotop beskrivs i ett objektsblad på 1–3 sidor. Naturvärdesbiotoperna är sorterade i stigande nummerordning. I beskrivningen ingår kartläggningsinformation, ett fotografi som ger en upplevelse av naturmiljön, en sammanfattande beskrivning, tabell över viktiga biotopstrukturer och element, en motivering till vald naturvärdesklass, samt en tabell över påträffade och kända värdearter, skyddade arter och rödlistade arter.

Naturvärdesklass

För varje naturvärdesbiotop har en samlad bedömning av naturvärde gjorts baserat på bedömningsgrunderna för artvärde och biotopvärde (se beskrivning i Bilaga 3, Metod för naturvärdesbedömning). Grund för både art- och biotopvärde redovisas i objektsbladet.

Följande naturvärdeklasser ingår i SIS standard:

- Högsta naturvärde (klass 1). Områden med mycket stor särskild betydelse för biologisk mångfald
- Högt naturvärde (klass 2). Områden med stor särskild betydelse för biologisk mångfald
- Påtagligt naturvärde (klass 3). Områden med påtaglig särskild betydelse för biologisk mångfald

Vid detaljeringsgrad detalj, eller som tillägg, ingår också följande naturvärdesklass:

- Visst naturvärde (klass 4). Områden med viss särskild betydelse för biologisk mångfald

Termer och begrepp följer SIS standard. För mer information om metodik se bilaga 3 (Metod för naturvärdesbedömning) samt SIS-standard SS 199000:2023 och kompletterande teknisk specifikation SIS/TS 199002:2023.

Natura 2000-naturtyper

En bedömning görs i fall objektet uppfyller kvalitetskrav på att klassas som Natura 2000-naturtyp eller ej. Detta görs oavsett om inventeringsområdet ligger inom eller utanför ett utpekat Natura 2000-område. Varje enskild naturvärdesbiotop kan överensstämma med en eller flera olika Natura 2000-naturtyper.

Värdearter

För varje naturvärdesbiotop presenteras en tabell över de värdearter som noterats. Tabellen är sorterad så att arter med mycket högt signalvärde listas först och arter med visst signalvärde listas sist. Inom respektive signalartskategori så listas arterna i alfabetisk ordning efter svenskt namn.

Inkom till Stockholms stadsbyggnadskontor - 2024-10-31, Dnr 2023-15014

1. Jätteek

Naturvärdesklass: Högt naturvärde - naturvärdesklass 2

Naturtyp: Antropogen terrester miljö

Areal (ha) 0,1:

Del av värdelandskap: Ja

Skyddsstatus: Ingen

Skyddade arter: Ingen känd förekomst

Inventerad av: Maya Edlund den 11 juni 2024

Områdesbeskrivning

Natur och biotoptyp: *Antropogen terrester miljö: Anlagd park/trädgård*

Beskrivning: Naturvärdesbiotopen utgörs av en ensam jätteek, samt ett mindre område runt denna motsvarande dess krona/rotsystem. Biotopens värden är knutna till dess potentiella värden för främst insekter. Eftersom ingen regelrätt insektsinventering har genomförts inom ramen för naturvärdesinventeringen kunde inte dessa fullgott bedömas vid inventeringstillfället.

Motiv: Biotopens värden är knutna till de potentiella värden för arter knutna till äldre ek, bland annat insekter.

Biotopens tillstånd: Mellan bra och dåligt tillstånd

Biotopens sällsynthet: Ovanlig

Biotopens ekologiska funktion: Hög ekologisk funktion

Förekomst av värdearter: Inget värde

Artdiversitet: Preliminärt högt artvärde

Preliminär bedömning: Preliminär bedömning **Landskapsområde:** 2

Kontinuitet: Lång obruten trädkontinuitet (100-300 år)

Beståndsålder: 150-250 år

Värdeelement: Naturvärdesträd och trädstrukturer

Status	*Art*	*Åldersklass*	*Grovlek*	*Nyckelelement*	*Frekvens*
Levande	Skogsek		Jätteträd (>100 cm dbh)		Registering av enskilt träd

Övriga värdeelement

Strukturtypen saknas inom objektet

Naturvårdsarter

Inkom till Stockholms stadsbyggnadskontor - 2024-10-31, Dnr 2023-15014

Art	*Frekvens*	*Signalvärde*	*Naturvårdsartstyper*	*Referens*
Gulnål (Chaenotheca brachypoda)		Påtagligt	Skogsstyrelsens signalart, Typisk art	Maya Edlund

Invasiva arter, negativa indikatorarter och övriga arter

Ej noterat i objektet

Inkom till Stockholms stadsbyggnadskontor - 2024-10-31, Dnr 2023-15014

2. Lund- och brynmiljöer

Naturvärdesklass: Påtagligt naturvärde - naturvärdesklass 3

Naturtyp: Skog och Buskmark

Areal (ha): 0,23

Del av värdelandskap: Ja

Skyddsstatus: Ingen

Skyddade arter: Förekommer §

Inventerad av: Maya Edlund den 11 juni 2024

Områdesbeskrivning

Natur och biotoptyp: *Skog och Buskmark:* *Buskbryn*, *Blandskog*, *Underbiotoptyp:* Blandskog med ädellövinslag
Nyckelbiotopstatus: Uppfyller ej kvalitetskrav på nyckelbiotop eller NVO

Beskrivning: Naturvärdesbiotopen utgörs av ett mindre område med lund- och brynmiljöer. I trädskiktet ingår bland annat skogslönn, hägg och spridda ekar, samt någon enstaka tall. Skogsalm och Ask finns, men träden är unga. En död äldre skogsalm har påväxt av den rödlistade svampen svartöra. En grov äldre ek finns inom området, men denna har på grund av sitt preliminära värde urskiljts som en separat naturvärdesbiotop. Buskskikt finns egentligen inte, men ung alm, hägg och lönn fyller denna funktion. Fältskiktet har i partier en mer lundartad karaktär med tandrot och lundbräsma, medan mindre partier är något torrare, med strödda förekomster av gräsmarksarter som prästkrage och gulmåra. I partier är fältskiktet näringspåverkat med högvuxen örtvegetation, som dock tillför en pollen- och nektarkälla i form av exempelvis ryssgubbe och hundkäx.

Beskrivning av art- och biotopvärden: Området bedöms ha ett påtagligt artvärde och visst biotopvärde.

Motiv: Områdets värden är knutna till dess fältskikt, samt till

Biotopens tillstånd: Mellan bra och dåligt tillstånd

Biotopens sällsynthet: Mindre vanlig

Biotopens ekologiska funktion: Viss ekologisk funktion

Förekomst av värdearter Mycket Högt Signalvärde: Inget värde

Förekomst av värdearter Högt Signalvärde: Sparsam förekomst av värdearter med högt signalvärde.

Förekomst av värdearter Påtagligt Signalvärde: Måttlig förekomst av värdearter med påtagligt signalvärde.

Förekomst av värdearter Visst Signalvärde: Måttlig förekomst av värdearter med visst signalvärde.

Förekomst av värdearter generellt: Normalt finns inga förekomster av värdearter eller så är de för få eller för glest förekommande för att indikera att biotopen har någon särskild betydelse för biologisk mångfald.

Preliminär bedömning: Preliminär bedömning **Kontinuitet:** Begränsad hävdkontinuitet (<100 år)

Beståndsålder: 40-70 år

Värdeelement: Naturvärdesträd och trädstrukturer

Status	*Art*	*Åldersklass*	*Grovlek*	*Nyckelelement*	*Frekvens*
Dött liggande	Skogsalm				Enstaka till sparsamt (1-5 m3/ha)
Dött liggande	Vårtbjörk				Enstaka till sparsamt (1-5 m3/ha)
Dött stående	Skogsalm		Grov		Registering av enskilt träd
Levande	Tall	Nästan gammal			Enstaka till sparsam (1-10 st/ha)

Övriga värdeelement

Värdeelementtyp	*Värdeelement*	*Nyckelelement*	*Frekvens/Täckningsgrad*

Inkom till Stockholms stadsbyggnadskontor - 2024-10-31, Dnr 2023-15014

Geologiska strukturer	Bergvägg/Lodyta	Beskuggad, mossfäll på block, sipperstråk	Tämligen allmän (11-50/ ha)

Naturvårdsarter

Art	*Frekvens*	*Signalvärde*	*Naturvårdsartstyper*	*Referens*
Svartöra (Auricularia mesenterica)	Enstaka	Högt	Rödlistad art: Nära hotad (NT), Typisk art	Maya Edlund
Lundbräsma (Cardamine impatiens)	Ett stort antal	Påtagligt	Skogsstyrelsens signalart	Maya Edlund
Tandrot (Cardamine bulbifera)	Enstaka	Påtagligt	Skogsstyrelsens signalart, Typisk art	Maya Edlund
Gulnål (Chaenotheca brachypoda)		Påtagligt	Skogsstyrelsens signalart, Typisk art	Maya Edlund
Gråtrut (Larus argentatus)		Påtagligt	Skyddad art: AFS § 4 (rödlistad fågelart), Rödlistad art: Sårbar (VU) §	Artportalen 2024
Östersjötrut (Larus fuscus fuscus)		Påtagligt	Skyddad art: AFS § 4 (rödlistad fågelart), Rödlistad art: Sårbar (VU) §	Artportalen 2024
Björksplintborre (Scolytus ratzeburgi)	Flera	Visst	Skogsstyrelsens signalart	Maya Edlund
Skogsalm (Ulmus glabra)	Enstaka	Visst	Rödlistad art: Akut hotad (CR)	Maya Edlund
Prästkrage (Leucanthemum vulgare)	Enstaka	Visst	ängs- och betesart, Typisk art	Maya Edlund
Gulmåra (Galium verum)	Enstaka	Visst	ängs- och betesart	Maya Edlund
Blåeld (Echium vulgare)	Enstaka	Visst	Ekologigruppens signalart	Maya Edlund
Färgkulla (Cota tinctoria)	Enstaka	Visst	Ekologigruppens signalart	Maya Edlund
Fiskmås (Larus canus)		Visst	Skyddad art: AFS § 4 (rödlistad fågelart), Rödlistad art: Nära hotad (NT) §	Artportalen 2024
Grönfink (Chloris chloris)		Visst	Skyddad art: AFS § 4 (rödlistad fågelart), Rödlistad art: Starkt hotad (EN) §	Artportalen 2024
Skrattmås (Chroicocephalus ridibundus)		Visst	Skyddad art: AFS § 4 (rödlistad fågelart), Rödlistad art: Nära hotad (NT), Typisk art §	Artportalen 2024
Svartvit flugsnappare (Ficedula hypoleuca)		Visst	Skyddad art: AFS § 4 (rödlistad fågelart), Rödlistad art: Nära hotad (NT) §	Artportalen 2024
Ärtsångare (Sylvia curruca)		Visst	Skyddad art: AFS § 4 (rödlistad fågelart), Rödlistad art: Nära hotad (NT) §	Artportalen 2024
Ask (Fraxinus excelsior)	Enstaka	Obetydligt	Rödlistad art: Starkt hotad (EN)	Maya Edlund
Björktrast (Turdus pilaris)		Obetydligt	Skyddad art: AFS § 4 (rödlistad fågelart), Rödlistad art: Nära hotad (NT) §	Artportalen 2024
Kråka (Corvus corone)		Obetydligt	Skyddad art: AFS § 4 (rödlistad fågelart), Rödlistad art: Nära hotad (NT) §	Artportalen 2024

Invasiva arter, negativa indikatorarter och övriga arter

Art	*Frekvens*	*Indikatorvärde*	*Arttyp*	*Referens*
Spärroxbär	Enstaka	Starkt negativ	Invasiv art: Nationell	Maya Edlund

Inkom till Stockholms stadsbyggnadskontor - 2024-10-31, Dnr 2023-15014

Bilaga 2. Artkatalog

Naturvårdsarter och värdearter funna i området

Nedan listas alla värdearter, rödlistade arter och skyddade arter som utredningen funnit inom inventeringsområdet (Tabell 1). För varje art redovisas i vilken naturvärdesbiotop de påträffats, samt vilket signalvärde arten har. Kolumnen ”Värdeartstyp” beskriver vilken typ av art det är (rödlistad art, skyddad art, Skogsstyrelsens signalart, Ekologigruppens egen värdeart etc.). I det fall Ekologigruppen pekat ut egna värdearter redovisas motiv för detta i Tabell 2.

Tabell 1. Värdesarter och skyddade naturvårdsarter noterade inom inventeringsområdet. Tabellen är sorterad i bokstavsordning efter svenskt namn.

Namn	Artgrupp	Signalvärde	Värdeartstyp	Förekommer i naturvärdesbiotop	Källa
Ask (Fraxinus excelsior)	Kärlväxter	Obetydligt	typisk art (9030), rödlistad art (EN)	Biotop: , 2	Ekologigruppen 2024
Björksplintborre (Scolytus ratzeburgi)	Skalbaggar	Visst	typisk art (91d0, 9010), skogsstyrelsens signalart	Biotop: , 2	Ekologigruppen 2024
Björktrast (Turdus pilaris)	Fåglar	Obetydligt	rödlistad art (NT), skyddad art	Biotop: , 2	Ekologigruppen 2024
Blåeld (Echium vulgare)	Kärlväxter	Visst	ekologigruppens signalart	Biotop: , 2	Ekologigruppen 2024
Fiskmås (Larus canus)	Fåglar	Visst	typisk art (1620, 1230), rödlistad art (NT), skyddad art	Biotop: , 2	Artportalen 2024
Färgkulla (Cota tinctoria)	Kärlväxter	Visst	ekologigruppens signalart	Biotop: , 2	Ekologigruppen 2024
Gråtrut (Larus argentatus)	Fåglar	Påtagligt	typisk art (1620, 1230), rödlistad art (VU), skyddad art	Biotop: , 2	Artportalen 2024
Grönfink (Chloris chloris)	Fåglar	Visst	rödlistad art (EN), skyddad art	Biotop: , 2	Artportalen 2024
Gulmåra (Galium verum)	Kärlväxter	Visst	ängs- och betesart	Biotop: , 2	Ekologigruppen 2024
Gulnål (Chaenotheca brachypoda)	Lavar	Påtagligt	typisk art (9110, 9130, 9010, 9080, 9020), skogsstyrelsens signalart	Biotop: , 1, 2	Ekologigruppen 2024

Inkom till Stockholms stadsbyggnadskontor - 2024-10-31, Dnr 2023-15014

Namn	Artgrupp	Signalvärde	Värdeartstyp	Förekommer i naturvärdesbiotop	Källa
Kråka (Corvus corone)	Fåglar	Obetydligt	rödlistad art (NT), skyddad art	Biotop: , 2	Artportalen 2024
Lundbräsma (Cardamine impatiens)	Kärlväxter	Påtagligt	skogsstyrelsens signalart	Biotop: , 2	Ekologigruppen 2024
Prästkrage (Leucanthemum vulgare)	Kärlväxter	Visst	typisk art (6270, 6510, 6530), ängs- och betesart	Biotop: , 2	Ekologigruppen 2024
Skogsalm (Ulmus glabra)	Kärlväxter	Visst	rödlistad art (CR)	Biotop: , 2	Ekologigruppen 2024
Skrattmås (Chroicocephalus ridibundus)	Fåglar	Visst	typisk art (3150, 1620, 1230), rödlistad art (NT), skyddad art	Biotop: , 2	Artportalen 2024
Spärroxbär (Cotoneaster divaricatus)	Kärlväxter	Starkt negativ		Biotop: , 2	Ekologigruppen 2024
Svartvit flugsnappare (Ficedula hypoleuca)	Fåglar	Visst	rödlistad art (NT), skyddad art	Biotop: , 2	Artportalen 2024
Svartöra (Auricularia mesenterica)	Storsvampar	Högt	typisk art (9020), rödlistad art (NT)	Biotop: , 2	Ekologigruppen 2024
Tandrot (Cardamine bulbifera)	Kärlväxter	Påtagligt	typisk art (9020, 9130, 9050), skogsstyrelsens signalart	Biotop: , 2	Ekologigruppen 2024
Tornseglare (Apus apus)	Fåglar	Visst	skyddad art, rödlistad art (EN)	Biotop:	Artportalen 2023
Ärtsångare (Sylvia curruca)	Fåglar	Visst	typisk art (6270, 9030), rödlistad art (NT), skyddad art	Biotop: , 2	Artportalen 2024
Östersjötrut (Larus fuscus fuscus)	Fåglar	Påtagligt	typisk art (1620, 1230), rödlistad art (VU), skyddad art	Biotop: , 2	Artportalen 2024

Tabell 2. Motivering till arter funna i området inom kategorin Ekologigruppens egna värdearter.

Namn	Ekologi och krav på miljö
Blåeld (Echium vulgare)	Arten indikerar solexponerade, artrika miljöer

Inkom till Stockholms stadsbyggnadskontor - 2024-10-31, Dnr 2023-15014

Namn	Ekologi och krav på miljö
Färgkulla (Cota tinctoria)	Arten indikerar kontinuitet av störd sandig mark.

Inkom till Stockholms stadsbyggnadskontor - 2024-10-31, Dnr 2023-15014

Referenser

Rödlistad art:

Artdatabanken 2020. Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken, Uppsala.

Fridlyst art:

SFS 2007:845. Artskyddsförordning

Signalart skog:

Skogsstyrelsen 2019. Skyddsvärd skog – naturvårdsarter och andra kriterier för naturvärdesbedömning.

Ängs- och betesmarksarter:

Jordbruksverket 2003. INDIKATORARTER – metodutveckling för nationell övervakning av biologisk mångfald i ängs- och betesmarker.

Jordbruksverket 2016. Ängs- och betesmarksinventeringen. Metodik för inventering från och med 2016.

Tidigare rödlistade art:

Artdatabanken 2015. Rödlistade arter i Sverige 2015. ArtDatabanken, Uppsala.

Gärdenfors. U. et al. 2010. Rödlistade arter i Sverige 2010. ArtDatabanken, Uppsala

Gärdenfors. U. et al. 2005. Rödlistade arter i Sverige 2005. ArtDatabanken, Uppsala

Gärdenfors. U. et al. 2000. Rödlistade arter i Sverige 2000. ArtDatabanken, Uppsala

Typisk art:

Naturvårdsverket 2012. Vägledning för svenska naturtyper i habitatdirektivets bilaga 1. Vägledningar för olika Natura-naturtyper.

Inkom till Stockholms stadsbyggnadskontor - 2024-10-31, Dnr 2023-15014

Bilaga 3. Metod för naturvärdesbedömning

I denna Bilaga sammanfattas metoden för naturvärdsbedömning enligt SIS standard. Vidare redovisas Ekologigruppens specifika anpassningar och tillämpningar.

I arbetet med naturvärdesinventering (NVI) görs klassificering av all mark med avseende på naturvärde och naturtyp. Metoden följer SIS-standard SS 199000:2023 för naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI), vad gäller genomförande, bedömning och redovisning. Standarden har tagits fram av Trafikverket samt ledande svenska naturmiljökonsulter där Ekologigruppen ingått som en av de medverkande. Med naturvärde menas här värde för biologisk mångfald. Geologiska värden och värde för friluftslivet beaktas inte. Bedömningen beskriver endast det aktuella naturvärdet, historiskt eller potentiellt framtida naturvärde bedöms inte.

Naturvärdesinventeringen redovisar och beskriver områden som har naturvärdesklass 1–4. Områden med lägre naturvärde redovisas inte såvida detta inte har ingått som ett tillägg genom fördjupad inventering (övriga biotoper med värdeklass 5–7). Bedömningen av naturvärden utgår från områdets biotopkvaliteter (biotopvärde) och vilka arter som utnyttjar det (artvärde). Dessa värden basers i sin tur på ett antal parametrar som i slutändan sammanvägs till en naturvärdesklass.

Parametrar för naturvärdesbedömning

Naturvärdesinventeringen utgår i grunden från en samlad bedömning av art- och biotopvärde.

Biotopvärde

Biotopvärde inventeras genom klassificering av biotop, samt viktiga värdeelement och strukturer som finns i objekten. Biotoptillhörighet och huruvida naturvärdesbiotopen uppfyller kriterierna för någon Natura-naturtyp genomförs alltid i fält.

Biotopvärde graderas enligt en fyrgradig skala (lågt till mycket högt biotopvärde). Bedömningsgrunden för biotopvärde omfattar tre underliggande aspekter:

- Biotopens tillstånd, det vill säga graden av naturlighet och kontinuitet på platsen.
- Biotopens sällsynthet, inklusive hot mot biotoptypen i fråga.
- Ekologisk funktion, det vill säga den särskilda betydelse som en biotop har för naturliga populationers långsiktiga utveckling och bevarande.

Inkluderat i dessa aspekter ingår även saker såsom förekomst av strukturer och element som är positiva för biologisk mångfald, förekomst av nyckelarter, naturvärdesbiotopens läge i landskapet samt dess storlek och form. Ekologigruppen listar viktiga strukturer och element i tabell.

För att nå högsta biotopvärde ska de biotopkvaliteter med positiv betydelse för biologisk mångfald som kan förväntas förekomma i biotopen finnas i stor omfattning och med uppenbart god kvalitet. Biotopkvaliteterna kan inte bli avsevärt bättre i den aktuella regionen.

Inkom till Stockholms stadsbyggnadskontor - 2024-10-31, Dnr 2023-15014

Artvärde

Artvärde graderas enligt en femgradig skala (lågt till mycket högt artvärde). I bedömningsgrunden för artvärde ingår flertalet aspekter:

- Artdiversitet (antalet/mängden olika arter)
- Värdearternas signalvärde (bedöms enligt en fyrgradig skala)
- Förekomster av värdearter (det vill säga hur riklig mängd av värdearter som förekommer per signalvärdeskategori)
- Förekomst av värdefulla organismsamhällen och deras sällsynthet

En värdeart är en naturvårdsart med specifika krav på sin miljö, och har särskild betydelse för biologisk mångfald eller som genom sin förekomst indikerar att det finns särskilda naturvärden i ett område och att det finns möjligheter till förekomster av sällsynta och/eller rödlistade arter. Värdearter är framför allt naturvårdsarter som finns utpekade i olika inventeringsmetodiker och bedömningar av naturkvalitéer. Bland värdearter som Ekologigruppen använder vid naturvärdesbedömning av ett område återfinns:

- Rödlistade arter
- Skyddade/fridlysta arter
- Typiska arter (arter som indikerar gynnsam bevarandestatus i naturtyper listade i habitatdirektivet)
- Skogliga signalarter enligt Skogsstyrelsen (signalarter och ekologiska ståndortsindikatorer)
- Ängs- och betesmarksarter (utpekade i Jordbruksverkets metodik för inventering av ängs- och betesmarker)
- Ekologigruppens egna värdearter (arter som Ekologigruppen bedömer utgör indikatorer på naturvärden)

Arters signalvärde återspeglar hur väl de indikerar höga naturvärden

Ekologigruppen har valt att bedöma värdearters signalvärde efter hur bra de indikerar höga naturvärden genom artens krav på lång kontinuitet, mikroklimat eller specifika strukturer. Standarden föreskriver att endast rödlistade arter ska ingå i signalvärdekategorierna mycket högt och högt signalvärde. Ekologigruppen bedömer dock att även livskraftiga arter med erkänt mycket gott signalvärde ingår i signalvärdeskategorin högt signalvärde. Exempel på sådana arter är grov husmossa och åderskölding enligt Skogsstyrelsen (Skogsstyrelsen 2019). Ekologigruppen bedömer även att icke rödlistade arter med höga särskilda krav på sin livsmiljö har ett högt signalvärde, exempelvis arter i släktet baronmossor.

För vanligt förekommande rödlistade och hotade arter med låga krav på sin livsmiljö har Ekologigruppen anpassat signalvärdet så att förekomst av rödlistad eller hotad art med lågt signalvärde inte med automatik ger högt artvärde. Detta gäller exempelvis flertalet fåglar som grönfink (EN) och gråkråka (NT), men även de hotade träden ask (EN) och skogsalm (CR). Ask och skogsalm är i många sydliga län vanliga arter och där bidrar de endast till det samlade artvärdet i de fall naturvärdesbiotopen hyser uppväxta vitala individer. Sly och klena ungträd bedöms ha obefintligt signalvärde och noteras därmed inte i listan över värdearter. Vidare har flera arter som i rödlistan är klassade som nära hotade (NT) fått mycket högt signalvärde på grund av höga särskilda krav på sin livsmiljö (exempelvis skirmossa) eller regional sällsynthet där förekomster sannolikt utgörs av ömtåliga reliktpopulationer (exempelvis förekomst av kolflarnlavar i sydligaste Sverige).

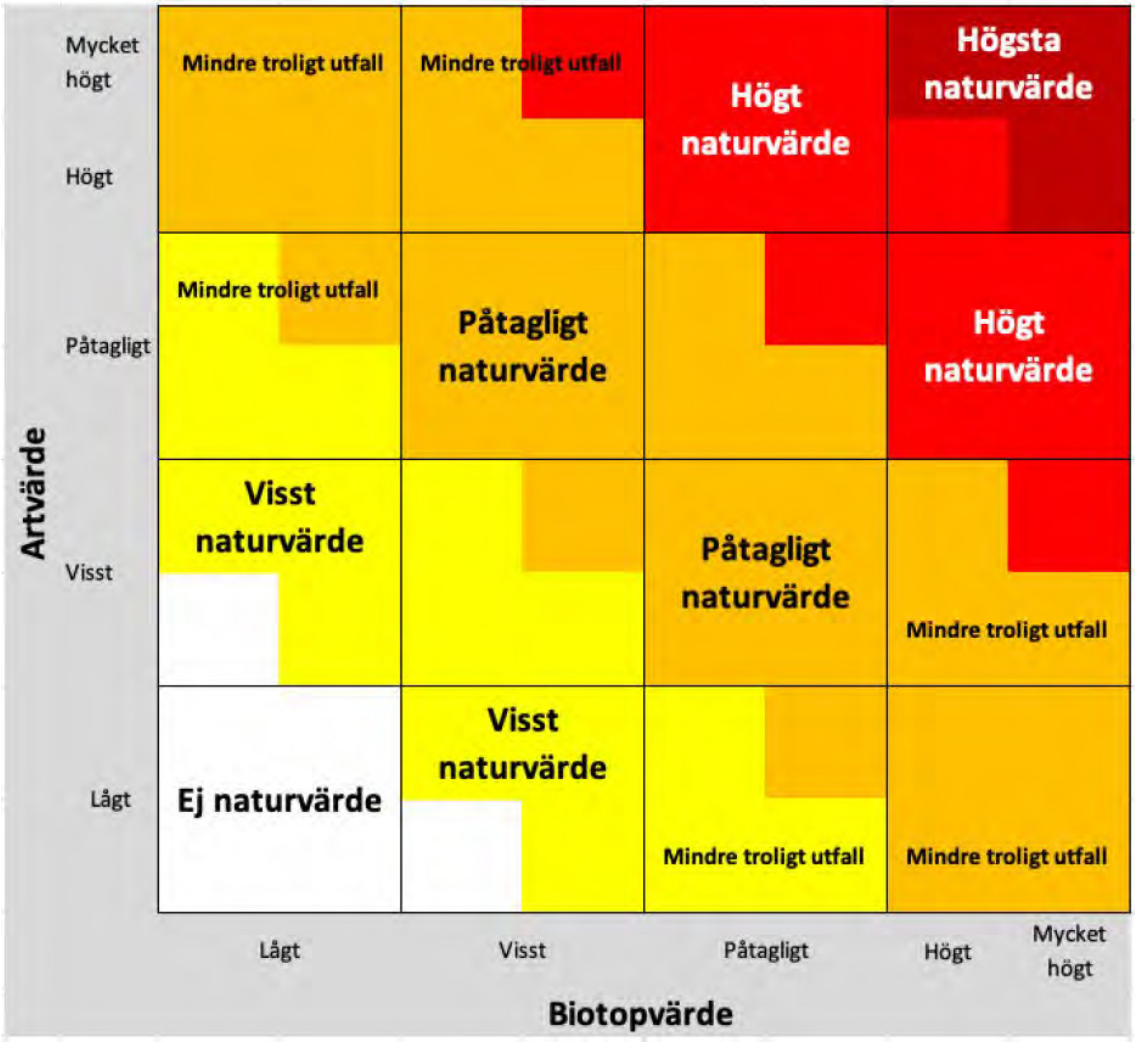
Som nämnt ovan har Ekologigruppen valt att tillämpa länsvis bedömning av signalvärde på så vis att regionalt sällsynta arter tilldelas ett högre signalvärde. Ett annat exempel är stor häxört

Inkom till Stockholms stadsbyggnadskontor - 2024-10-31, Dnr 2023-15014

(Skogsstyrelsen signalart) som är väldigt vanligt förekommande i Skåne och därmed endast kan anses ha ett visst signalvärde i Skåne, medan den i övriga län är betydligt ovanligare och krävande och därmed anses ha ett högt signalvärde.

Samlad naturvärdesbedömning

Samlad naturvärdesbedömning är en analys som görs av en ekolog och där biotopvärde och artvärde som identifierats används som grund (figur 1). Förekomsten av värdearter, diversitet, biotopkvalitet, sällsynthet och ekologisk funktion förstärker som regel varandra. Kunskap rörande hur strukturer och funktioner samt naturvårdsarter uppträder i olika naturtyper har stor betydelse för värdebedömningen. I vissa naturmiljöer, exempelvis magra tallskogar, förekommer få naturvårdsarter och dessa är ofta svåra att hitta. Detta faktum vägs in i den samlade bedömningen.

Figur 1. Illustration av hur bedömningsgrunderna för art- och biotopvärde tillsammans används för att göra en samlad naturvärdesbedömning (källa SS 19000:2023).

Inkom till Stockholms stadsbyggnadskontor - 2024-10-31, Dnr 2023-15014

Redovisning av osäkerheter i värdebedömningen (preliminär bedömning av naturvärde)

En naturvärdesbedömning är alltid förknippad med en rad osäkerhetsfaktorer. När osäkerheten bedöms som alltför stor redovisas klassificeringen som preliminär. Osäkerhetsfaktorer utgörs i första hand av:

- Värdearter har inte inventerats (NVI förstudie).
- Värdearter inom en organismgrupp som är av vikt för naturvärdesbedömningen har inte kunnat inventeras under årstiden då fältarbetet genomförs (exempelvis marksvamp eller fjärilar och fåglar).
- Väderleken är olämplig för inventering av viktiga organismgrupper av naturvårdsarter då fältarbetet genomförs (exempelvis fjärilar och fåglar).
- Tidsbudget för eftersök av svårbestämda/svårhittade organismgrupper av naturvårdsarter (fördjupad artinventering) ingår inte i uppdraget.
- Naturvärdesbiotopen har inte kunnat besökas i fält (exempelvis om det är privat eller instängslad mark)
- Vattenmiljöer där det saknas tillräckliga kunskapsunderlag såsom fördjupade inventeringar

När bedömningen är preliminär, görs en expertbedömning av naturvärdesbiotopens potential att hysa naturvårdsarter. Naturvärdesbiotoper tilldelas därefter, med tillämpande av försiktighetsprincipen, det högsta värde som de bedöms ha potential för.

Indelning av naturtyper

Biotoptyper

Naturvärdesinventeringen följer den uppdelning av naturtyper och biotoptyper som listas i bilaga D i SIS/TS 199002:2023 (Teknisk specifikation). Varje enskild naturvärdesbiotop kan bestå av flera olika biotoptyper. I de fall lämplig biotoptyp saknas har Ekologigruppen kompletterat med ytterligare biotopbeteckningar, som främst baseras på Natura 2000-naturtyper eller en finare indelning av dessa. Ett exempel är Ekologigruppens biotoptyps-beteckning *Ekhage* som är en finare indelning av Natura 2000-naturtypen *Trädklädd betesmark*.

Natura 2000-naturtyper

Vid inventeringen bestäms för varje naturvärdesbiotop ifall hela eller delar av naturvärdesbiotopen uppfyller definitionen för någon Natura 2000-naturtyp. Detta görs oavsett om inventeringsområdet ligger inom eller utanför ett Natura 2000-område. Varje enskild naturvärdesbiotop kan överensstämma med en eller flera olika Natura 2000-naturtyper.

Värdeelement

Ett värdeelement är en urskiljbar mindre del av en naturvärdesbiotop eller ett litet biotopfragment i ett landskap, med betydelse för biologisk mångfald. Det finns ingen gräns för hur litet eller stort ett värdeelement får vara. Ett värdeelement kan exempelvis utgöras av en sandblotta som utgör lämplig livsmiljö för steklar, ett hålträd, en rotvälta, en låga eller ett småvatten.

Vid en inventering utförd med detaljeringsgrad detalj, och då fördjupad inventering av värdeelement ingått som tillägg så redovisas värdeelement i karta som visar olika värdeelements

Inkom till Stockholms stadsbyggnadskontor - 2024-10-31, Dnr 2023-15014

positioner samt typ av värdeelement. Vilka typer av värdeelement som ska omfattats vid en fördjupad inventering av värdeelement beslutas i samråd med beställaren.

Naturvärdesträd

Träd kan ha olika ekologiska värden beroende på faktorer såsom ålder, grovlek, förekomster av håligheter med mera. Ofta ökar ett träds ekologiska värde ju äldre det blir. Definitionen av gamla träd som Ekologigruppen använder följer den metod som används i åtgärdsprogrammet för särskilt skyddsvärda träd samt i basinventering av skyddade områden (Naturvårdsverket 2004 och 2007). Dock gör Ekologigruppen undantag för triviallövträd och ädellövträd (förutom bok och ek), där träden klassas som mycket gamla redan vid en ålder på 140 år. Definitionerna för de olika ålderskategorierna skiljer sig åt mellan olika trädarter och redovisas i Tabell 1. Ekologigruppen använder bland annat förekomst av gamla träd för att bedöma biotopvärde och för att fastställa om naturtypen uppfyller krav för Natura 2000.

Tabell 1. Definitonen för olika ålderkategorier för olika trädarter/ grupper av trädslag.

Trädart	Ålder - Nästan gamla träd (södra Sverige)	Ålder - Gamla träd (södra Sverige)	Ålder - Mycket gamla träd
Bok	≥ 100 år	150–200 år	≥ 200 år
Ek	≥ 100 år	150–200 år	≥ 200 år
Gran	≥ 80 år	120–200 år	≥ 200 år
Tall	≥ 100 år	150–200 år	≥ 200 år
Triviallövträd	≥ 65 år	90–140 år	≥ 140 år
Övriga ädellövträd	≥ 65 år	90–140 år	≥ 140 år

Genomsökta källor

Inför detta uppdrag eftersöktes befintlig information om naturvärden, markhistorik och naturvårdsarter. De källor som genomsökts visas i Tabell 2. Data om naturvårdsarter har laddats ned från Artportalen (sökperiod 2000 - 2024). Kartläggningsområdet består av inventeringsområdet (se Figur 1 i huvudrapporten) inom vilket fältinventeringen utfördes.

Tabell 2. Genomsökta källor för detta uppdrag.

Data	Källa	Sökdatum
Häradsekonomiska kartan (1910), Historiska ortofoton (1960- och 1970-tal)	Lantmäteriet	2024-09-02
Naturvårdsarter	Artportalen	2024-09-02
Ängs- och betesmarksinventeringens objekt	Jordbruksverket (databasen TUVA)	2024-09-02
Skyddad natur – Naturreservat, biotopskyddsområden, Natura 2000-	Naturvårdsverket (Skyddad natur)	2024-09-02

Inkom till Stockholms stadsbyggnadskontor - 2024-10-31, Dnr 2023-15014

Data	Källa	Sökdatum
områden (SPA, SCI) samt riksintressen för naturvård och friluftsliv		
Nyckelbiotoper, objekt med naturvärde samt sumpskogar	Skogsstyrelsen (Skogens pärlor)	2024-09-02
Berg- och jordarter	SGU	2024-09-02

Inkom till Stockholms stadsbyggnadskontor - 2024-10-31, Dnr 2023-15014

Referenser

Tryckta källor

ArtDatabanken, SLU. 2020. Rödlistade arter i Sverige 2020. SLU, Uppsala.

Hallingbäck, T. (red.) 2013. Naturvårdsarter. ArtDatabanken SLU. Uppsala.

Jordbruksverket. 2017. Rapport 2017:9. Ängs- och betesmarksinventeringen - Metodik för inventering från och med 2016.

Naturvårdsverket. 2004. Rapport 5411. Åtgärdsprogram för särskilt skyddsvärda träd i kulturlandskapet. Naturvårdsverket, Stockholm.

Naturvårdsverket. 2007. Manual för basinventering av skog. Naturvårdsverket, Stockholm.

Naturvårdsverket. 2021a. Inventering av skyddsvärda träd i kulturlandskapet. Version 3.0 2021-10-12. Naturvårdsverket, Stockholm.

Naturvårdsverket. 2021b. NV-04616-2. Uppdaterad åtgärdstabell 2021-2025 för Åtgärdsprogram för särskilt skyddsvärda träd. Naturvårdsverket, Stockholm.

Nitare, J. 2019. Skyddsvärd skog – Naturvårdsarter och andra kriterier för naturvärdesbedömning. Skogsstyrelsen, Jönköping.

SIS 2023. Naturvärdesinventering (NVI) – Kartläggning och värdering av biologisk mångfald – Krav och vägledning. SS 199000:2023. Svenska Institutet för Standarder.

SIS Teknisk specifikation 2023. Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI) – Kartläggning och värdering av biologisk mångfald – Dataproduktspecifikation och listor med biotopbeteckningar. SS/TS 199002:2023. Svenska Institutet för Standarder.

Skogsstyrelsen. 2023. Komplett förteckning över Skogsstyrelsens signalarter, version 2023–1. Skogsstyrelsen, Jönköping.

Inkom till Stockholms stadsbyggnadskontor - 2024-10-31, Dnr 2023-15014

Bilaga 4. Trädkatalog

Tabell 1. Trädkatalog med information om respektive naturvärdesträd som karterats inom området.

Träd-ID	Trädart	Värdeklass	Ålder (år)	Stam-diameter (cm)	Värde arter	Håligheter
1	Tall	Klass 2 - Skyddsvärt träd	150-199 år	48		
2	Tall	Klass 2 - Skyddsvärt träd	150-199 år	47		
3	Skogslönn	Klass 2 - Skyddsvärt träd	80-119 år	80	Brun trämyra	
4	Skogsek	Klass 1 - Särskilt skyddsvärt träd	200-249 år	131	Gulnål	Ingångshål under 10 cm i diameter
5	Skogslönn	Klass 2 - Skyddsvärt träd	40-79 år	88		
6	Vårtbjörk	Klass 1 - Särskilt skyddsvärt träd	40-79 år	48		Ingångshål 10-19 cm i diameter
7	Skogslönn	Klass 1 - Särskilt skyddsvärt träd	40-79 år	54		Ingångshål 10-19 cm i diameter

Inkom till Stockholms stadsbyggnadskontor - 2024-10-31, Dnr 2023-15014